

HONDARRIBIA

61 Zenbakia
UDAL
EUSKARA-KONTSEILUA
1995 - Iraila
DOHAINIK

JAIEAKO EGITARAUA

Blagan:
CARMEN AMIANO
Hondarribiko kantinera
Dundarra

Zentrala:
KANTINERAK

HERRI GIROA
GAZTERIA
ARRAUNA
LEHIAKETA
ARRANTZA

MIKEL PRADO. AFI.

HONDARRIBIKO HIRI OSO PRESTU, OSO LEIAL, OSO ADORETSU ETA BETI OSO ZINTZOKO UDAL TXIT GARAIK, HERRIKO ELKARTEEN LAGUNTZAZ ANTOLATUTA, 1995EKO IRAILAREN 6, 7, 8, 9, 10 ETA 11AN GUADALUPEKO AMA BIRJINAREN OMENEZ OSPATUKO DIREN JAIEN EGITARAU OFIZIALA.

IRAILAK 6 - ASTEAZKENA

Goizeko bederatzietan.- Txistularien DIANA.

Goizeko hamaiketan.- ERRALDOI ETA URUHAUNDIAK kalez kale ibiliko dira txistulariekin batera.

Arratsaldeko lauretan.- Haur eta gaztetxoentzat XXVI. MARGO LEHIAKETA Gipuzkoa Plazan.

Arratsaldeko seietan.- XXX DANTZA ASKATU Lehiaketa Gipuzkoa Plazan.

Gaueko hamar t'erdietan.- Alardean parte hartuko duten kantineren KARROZA, San Juan de Dios Plazatik irtingo da "Hondarribiko Hiria" Musika Bandarekin.

Gaueko hamaikak eta laurdenetan.- "Hondarribiko Hiria" Musika Bandak Gipuzkoa Plazan eskainiko duen Jaietako Kontzertu Berezia.

Ondoren Udak luntxa eskainiko die Kantineren Udaletxean.

Gaueko hamaika t'erdietan.- "CAMP" BERBENA Kasino Zaharreko lorategian, ATABAL taldearekin.

Atsedendian ZEZEN SUZKOA.

Gaueko hamaika t'erdietan.- BASAKABI taldearen emanaldia Bentan.

IRAILAK 7 - OSTEGUNA

Goizeko hamaika t'erdietan.- HAURREN DANBORRADA, ERRALDOI ETA BURUHAUNDIEKIN batera Mendelu Auzotik abiatuko da eta Amute-Kosta eta Santa Engraziatik igaro ondoren, Herriko Kaleetan amaitu du bere ibilaldia.

Egurdiko hamabietan.- Suziri eta Kanpaihotesz Hiriko Jaiak hasiera ofiziala emango zaie.

Bitartean Txistulariek Hiriko Kaleak alaituko dituzte 1638ko hiri-setiatze oroigarri hartako TITIBILITI donua joaz.

Arratsaldeko hiru t'erdietan.- Bertako XXIV. Plater Tiroketa San Telmo Tiro Zelaian.

Arratsaldeko bostetan.- Haur jolasak Bentan, Tailerrak, Txotxongiloak, Trikitilariak eta abar.

Arratsaldeko sei t'erdietan.- "Hondarribiko Hiria" Musika Banda kalez kale ibiliko da TITI BILITI joaz.

Arratsaldeko zortzietan.- TEDEUM ETA SALBEA Jasokunde eta Sagarrondoko Ama Birjinaren Eliza Nagusian, Udai Agintariak bertan direla, Parrokiako Abesbatzak Eslavaren SALBEA abestuko du.

Bitartean Artilleriak eta armatutako konpainia batek ohizko deskargak egingo dituzte.

Elizkizuna amaitzean Arma Plazan Udalkideek AURRESKUA dantzatuko dute hondarribiar guztien omenez.

Ondoren Alkateak Aginte-Makila emango dio Alardeko Buruzagari.

Berehala Alardean parte hartuko duen Danborradaren kalejira.

Ordu berean.- Guadalupeko Elizan SALBEA kantatu ondoren, Akartegi eta Montañako Konpainiek, beren deskargak egingo dituzte.

IRAILAK 8 OSTIRALA

Goizeko bostetan.- "Hondarribiko Hiria" Musika Bandaren ALBORADA.

Goizeko seietan.- Danborrada eta "Hondarribiko Hiria" Musika Bandaren DIANA.

Goizeko zortzi t'erdietan.- Gemikako Arbola Lorategian, Alardean parte hartuko duten Konpainia guztiak bilduko dira.

Goizeko bederatzietan.- ALARDEA, bere Buruzagi, Ofizial eta Kantinerekin, lorategi horretatik irten eta Arma Plazara joango da.

Bertan Hiriko Bandera hartu ondoren, Udalkide eta Elizgizonekin elkarturik Guadalupeantz abiatuko da, 1889ko maiatzaren 22ko E.D. bidez hiri honi eman zitzaizkion kainoi eta fusil hotsez, Guadalupe Udalkideak bertan direla Meza Nagusia emango da.

Arratsaldeko bost t'erdietan.- ALARDEA herrira itzuliko da urteroko kainoi eta fusil danbade giro zaratzatsuan.

Gaueko hamaika t'erdietan.- KOXKA taldearen emanaldia Bentan.

IRAILAK 9 - LARUNBATA

Goizeko bederatzietan.- URANZU Dultzaineroen DIANA.

Goizeko hamaiketan.- ERRALDOI eta BURUHAUNDIAK, dultzaineroei batera kalez kale ibiliko dira.

Eguerdiko hamabi t'erdietan.- SOKAMUTURRA Kale Nagusian.

Arratsaldeko hiru t'erdietan.- Kaioladun Galeper tiroketa San Telmo Tiro Zelaian.

Arratsaldeko bostetan.- BITS JAIALDIA Jostaldi Polikirolegiaren kanpokaldean.

Arratsaldeko zazpi t'erdietan.- KLINK eta MEAKA dantza taldeen emanaldia Gipuzkoa Plazan.

Gaueko hamarretan.- TXARANGA bat kalez kale ibiliko da eta Bentan amaituko du bere ibilaldia.

Gaueko hamar t'erdietan.- ROCK KONTZERTUA Bentan, Uncle Mussels, Ama Say eta Psilicon Flesh Taldeekin. Gauko hamaiketan.- Alde Zaharrean.

IRAILAK 10 - IGANDEA

Goizeko zortzi t'erdietan.- Hondarribiko Musika Eskolako txistulariek SEGURAKO ALBORADA joko dute.

Goizeko hamarretan.- Meza Nagusia Jasokunde eta Sagarrondoko Ama Birjinaren Elizan, 1638ko hiri setiamenduan hildakoen alde, Udaltzatza Txit Garaia ere bertan dela.

Elizkizunak dirauen bitartean Herria Konpainiak, bere bandera, ofizial eta kantinerarekin, Hiriko Bandera agurtu eta Artilleriarekin batera deskargak egingo ditu.

Meza bukaeran Parrokiako Abesbatzak Perossiren LIBERAME abestuko du.

Goizeko hamaiketatik aurrera.- Nazioarte mailako "Hondarribiko Hiria" XXIV. Plater Tiroketa.

Goizeko hamaika t'erdietan.- Erraldoi eta Buruhaundiak Musika Eskolako trikitilariarekin batera kalez kale ibiliko dira.

Eguerdiko hamabi t'erdietan.- SOKAMUTURRA Bentan.

Arratsaldeko ordubi t'erdietan.- ADINEKOAN BAZKARIA Jostaldi Polikirolegian, Klink Fanfarrearekin.

Arratsaldeko lauretan.- Hasiera mailako III. PIRAGUISMO SLALOMA Zumardiko errekan.

Arratsaldeko bostetan.- ALT XOR ERRALDOIAREN BILA, haur jolasa Harresian.

Ordu berean.- EMAKUMEZKOEN PALETA TXAPELKETA Soroeta Pilotalekuan.

Arratsaldeko bost t'erdietan.- KUKAÑAK Bentan.

Arratsaldeko zazpitan.- TXALAPARTA TXARANGA ibiliko da kalez kale.

Gauko hamarretan.- RAMUNTZO KARRERE eta JAJA BORDAGARAIren KANTALDIA Santiago Kalean.

Gauko hamaika t'erdietan.- "CAMP" BERBENA Kasino Zaharreko lorategian ATABAL taldearekin.

Atsedendian ZEZEN SUZKOA.

Gauko hamaika t'erdietan.- BELEA musika taldearen emanaldia Bentan.

IRAILAK 11 - ASTELEHENA.

Egun osoan zehar.- Hondarribia Ferialak prezio herrikoak jarriko ditu.

Goizeko bederatzietan.- MALTZETA Trikitilarien DIANA.

Ordu berean.- BASERRITARREN EGUNA. (Ganadu, fruitu eta barazki lehiaketa).

Goizeko hamaika t'erdietan.- ERRALDOI ETA BURUHAUNDIAK kalez kale ibiliko dira Trikitilariekin.

Eguerdiko hamabietan.- HAURREN JAIALDIA Kasino Zaharreko lorategian (gaztelu puzgarriak, gargantua erraldoia...)

Eguerdiko hamabietan.- Joxe Agirre, Aangel Peñagarikano eta Joxe Lizaso BERTSOLARIAK Zumardian.

Eguerdiko hamabi t'erdietan.- HAURREN ZALDI SALTO ETA HEZIKETA LEHIAKETA Gernikako Arbola lorategian.

Arratsaldeko bostetan.- EMAKUMEZKOEN PALETA TXAPELKETA Soroeta Pilotalekuan.

Ordu berean.- HAURREN JAIALDIAREN jarraipena, Kasino Zaharreko lorategian.

Arratsaldeko bost t'erdietan.- Profesionalen arteko eskuzko PILOTA PARTIDUAK Jostaldi Pilotalekuan.

1. partidua: Errandonea II. - Taberna Iribarren - Mendia
2. partidua: Unanue - Beloki Alustiza - Errandonea I

Ordu berean.- TOKA TXAPELKETA Bentan.

Arratsaldeko seietan.- BASERRITARREN EGUNAREN jarraipena Zumardian, (Aizkolariak, harrijasotzaileak, trikitixak etab.).

Arratsaldeko zortzietan.- gazteentzat KARAOKE Santiago Kalean.

Gaueko hamaiketan.- Butron Pasealekuan SU FESTA, PIROTECNIA ZARAGOZANAK eskainia.

Gaueko hamaika t'erdietan.- TRABUKO Musika taldearen emandaldia Bentan.
Atsedenaaldian ZEZEN SUZKOA.

Arratsaldeko bost t'erdietan.- XVIII. GUADALUPERA IGOERA (oineko lasterketa) maila guztietan, Zumarditik aterata.

Arratsaldeko seietatik zortzietara.- "Hondarribiko Hiria" XIV. Eskubalo Txapelketa Jostaldi Polikiroldegian.

Irailak 3 - Igandea

Goizeko hamarretan eta hamabietan.- "Hondarribiko Hiria" XIV Eskubalo Txapelketa 3. eta 4. postuak eta Finala Jostaldi Polikiroldegian.

Eguerdiko hamabietan.- Grafity's Lehiaketa Gipuzkoa Plazan.

Ordu berean.- Ama Guadalupekoa Belauntzi Arinen Estropada Higer Badian.

Irailak 16 - larunbata

"Hondarribiko Jaiak" XIX. SASKIBALOI TXAPELKETA 1. eta 2. Finalerdiak, Jostaldi Pilotalekuan.

Irailak 17 Igandea.-

Goizeko hamarretan eta eguerdiko hamabietan.- "Hondarribiko Jaiak" XIX. SASKIBALOI TXAPELKETA 3. eta 4. postuak eta Finala, Jostaldi Pilotalekuan.

BESTE EKINTZA BATZUK

Irailak 1 - ostirala

Arratsaldeko 7etan.- Hondarribiko Arraun Elkartearen instalazioak inauguratzea.

Gaueko 10,30etan.- BERTSO SAIOA Bentan, ondoko bertsolariekin: Andoni Egaña, Xabier Amuriza, Angel M. Peñagarikano, Maialen Lujanbio, Estitxu Arozena, Ainhoa Agirreazaldegia.
Gaijartzailea: Sebastian Lizaso.

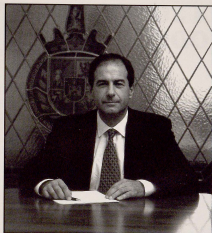
Irailak 2 - larunbata

Eguerdiko ordubatean.- Ama Guadalupekoa Guruntzuntzien Estropada. Kai Berriko espigoiari amaituko da.

Ordu berean.- Ama Guadalupekoa Belauntzi Arinen Estropada. Higer Badian.

AGURRA

Gure Jai Nagusietako nire lehen Agur honetan, eskerrak eman nahi dizkizuet, hurrengo lau urteetan herriko kudeaketa eta ordezkapenerako niregan jarri duzen konfidantzagatik.

Ohartzen naiz jasotako laguntza zein haundia izan den, baita ere Hondarribiko eta hondarribiar guztien Alkate izateak, nolako ohorea, erantzukizuna eta zailtasuna suposatzen dituen.

Horregatik, ahalik eta ilusio eta profesionaltasun haundieneg lan egingo diudala agintzen dizuet, izendapen hori benetan meregia izan dezadan.

Trailaren San berriro ere, gure Zaindari den Ama Gaudalupekoari emandako hitza berrituz, gure arbasoen jokaera adreletsua jaigiroan ospatuko dugu.

Ziur nago hondarribiar guztiok jaiak bake eta alaitasunean igaroko ditugula, Alardeari duen gentzu herritar eta historikoa emanez, eta bisitariei ere hau guztia adierazteko gauza izango garela.

Oroipenerako eta sentimenduen agalpenerako hain aproposak diren egun hauetan, halabeharrez gurekin egoterik ez duten guztiei ere jai hauetan txoko bat egingo diegu.

Aurten Zantornadaren 75. urteurrena ospatzen dugun honetan, urte askoz gure jaiak bere musikarekin alaitzen jarrai dezan adre eman nahi diot.

Bukatzeko, osasuna, eguraldi ona, eta jaiak ospatzeko gogo haundia opa dizuet denoi.

AURKIBIDEA

- 2 JAIETAKO EGITARAU
- 5 ALKATEAREN AGURRA
- 7 HERRI GIROA
- 14 KIROLA -Arrauna-
- 18 GAZTERIA
- 20 TANBORRADAREN 75. URTEURRENA
(Tanborrada)
- 22 KANTINEREN ARGAZKIAK
- 24 BLAGAN: Carmen Amiano
Ane Muñoz
- 28 LEHIAKETA. Batek daki... zein kale den!
- 29 ARRANTZA
Mikel Sagarzazu
- 30 KLAUDIO SAGARTAZUREN
MENDEURRENA
J. San Martín
- 32 EMEKI
- 34 HONDARRABIAK OSPATSU
BAT DONOSTIAN
Fermín Olascoaga
- 36 ITSAS GEROA
Joxan Garaialde
- 38 ESKUTITZA: OKERRAK ZUZENDUZ
Mikel Zuazabeitia
- 39 KILOMETROAK 95ekin JOLASEAN
Lehiaketa
- 40 MUXIKAK eta PREXEGAK
Juan Jose Lapitz
- 41 DEMOGRAFIA
- 42 JAIETAKO AURREKONTUA

OHARRAK

TXANDAKO BOTIKAK

IRAILA

- 1.- LIZARRAGA, Damarri 1
- 2.- ERAUSKIN, San Pedro 28
- 3.- MARTINEZ, Almirante Alonso Kalea
- 4.- IRAOLA, San Pedro 5
- 5.- FIZ, Donostia Kalea
- 6.- ALMAJANO, Mendelu Auzoa
- ETA HORRELA JARRAIAN

TXANDAKO OKINDEGIAK

IRAILA

- 3.- MARTINEZ, Kale Nagusia
- 8.- Ez da ogirik egingo
- 10.- ARRATIBEL, Mendelu
- 17.- GARMENDIA, Santiago Kalea
- ETA HORRELA JARRAIAN

EUSKARAZKO MEZAK

Astegunetan arratsaldeko 7etan Portuan
Larunbatetan arratsaldeko 7,30etan Portuan

IGANDEETAN

- Goizeko 8,30etan Betherranen
- Goizeko 9etan Amuten
- Goizeko 9,30etan Guadalupen
- Goizeko 11etan Portuan.

GUADALUPEKO AMA BIRJINAREN BEDERATZIUURRENA

Abuztuaren 31tik Irailaren 8ra
goizeko 6etan eta 8etan Guadalupen

Abuztuaren 30etik Irailaren 7ra
Arratsaldeko 6,30etan Portuko Elizan.

Argitaratzailea: Udal Euskara-Kontseilua

Erredakzioa: Ane Muñoz.

Kolaboratzaileak:

Mikel Sagarzazu, Juan San Martín,
Tanborrada, Emeki,
Fermín Olascoaga, Joxan Garaialde,
Mikel Zuazabeitia, Juan Jose Lapitz.

Inprimategia, Fotokonposizioa eta Maketazioa:

Gráficas Anaka
Avda. Leixunborro, 61 - Irún
Tel.: 618090 / Fax: 619103

Legezko gordailua: S.S. 122/86

paper ekologikoz egina
(klororik gabea).

HONDARRIBIAK ez du bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen eta eritzien
erantzunkizunik.

HAIZEAREN GOGUZ KONTRA OSPATU DUGU AURTENGO SANTIAGO EGUNA

H

ondarribian urte osoan zehar ospatzen diren jaien artean nabarmen eta garrantzitsuetakoa dugun Santiago Eguna iritsi zen, eta bertako guzti edo gehienak behintzat, arratsaldeko bostak eta laurdenak aldera prestatzen hasiak ginen.

Portura jeitsi, edota Alde Zaharrean ere biltzeko asmotan geunden batzuk, goxo-goxo (eguraldia hala baitzegoen) urteroko desfile bitxia ikusteko. "Hau zorte ona aurtengo Kutxa daraman neska gazteak izan duena, hau bai eguraldi ederra..." Haiexek ziren baten eta bestearen ezpainetan entzuten ziren komentarioak.

Bestalde, bost t'rdiak pasatxo zirenean, han non altxatzen den Hondarribian sekula edo gutxitan behintzat ezagutu dugun haize indartsu eta zakarra!! Ez zuen, ez, aurtengo Kutxa eramatekoa zen MARISOL ALZA hondarribiar gazteak hainbesteko zorte onik izan.

Tira, lasaituko ote da haize haserretua, krasskkk, klinkkkk, prunpurrrump... baina ez zegoen, ez, hura lasaitzerik.

Seirak hamar gutxiak ziren eta hura zen nahastea, hura kale erdian sorturiko hosto eta paper, zakar, attonen txapela zein umeen pilotek bertan sorturiko desastrea... Zuhaitzak urduri zeuden, ardaskaren bat galtzeko beldurrez, eta balkoietako jantzi eta

maindireak ere dardarka zeuden, haien lekutik erori eta non amaituko ote zuten izuz.

Bat-batean, larritasun handiko berri txarra entzun genuen kristalak hautsi berri zitzaizkion leiho batetik ihes egiten zuen irratian. Haize hura zeruaren haserrearen hasiera baizik ez omen zen lokutoreak esandakoaren arabera. Gogorra omen zetokigun gainera.

Marisol Alzak, Musika Banda, arraunlari eta arrantzale nagusiekin batera herri osoan barna ibiltzeko bere biziko aukera bakarra zuen hura, eta ez zion haize haserretu hark hain erraz amesturiko unea lapurtuko. Gu berriz, ikusle eta animatzaileak, urduri geunden, albokoaren makilak haizeak eraginda sudur punta okertzen zigun bitartean.

Seirak puntu-puntu, "Okendori" izeneko doinua jotzen hasi zen Banda, eta haizeari haserre joan zitzaion nonbait. Pixka bat lasaitu zen giroa, eta jaia ahal bezala ospatu izan zen Hondarribian. Zuzen eta tinko eraman zuen Marisolek ia hogei kiloko pisua duen kutxa, eta ohi bezala, ahalik eta bira gehien ematen saiatu zen Kofradia zahararen aurrean. Eta asko iraun zuen gainera!

Haize haserretuak atsegin zuen jai hura nonbait, ikuslegoaren tartetik sartu eta isil-isilik han bertan galdu baitzen, jendetza izugarri hartan. Eta noski, ez zuen inork faltan bota!

POLIKIROLDEGI-IGERITOKIKO LEHEN HARRIA JARRI DUTE

Duela hilabete eskas, udalak antolaturiko ekitaldi berezi batean, lehen harria ipini zuten Hondartzako Polikiroldegi-igeritokiko eraikuntza obran. Ekitaldi sinboliko honekin, 1997. urteko lehen hilabetetan amaituko diren eraikuntza lanei hasiera eman zitzaion.

Ekitaldi honetan, Hondarribiko alkatea eta udaletxeko zenbait arduradunetik kanpo, eraikuntza lanak aurrera eramango dituzten enpresariak bertan izan ziren ere. Era berean, polikiroldegi eta igeritokia diseinatu duen Angel de la Hoz arkitektoa izan zen besteak beste gonbidatuen artean. Azken hau, eraikuntza berriaren ezaugarriez mintzatu zen, eta diseinua egiterakoan kontuan hartu izan dituen kanpo eta barne faktore garrantzitsuenak zehatz-mehatz azaldu zituen.

Udalaren eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren diru laguntzarekin ordaindu ahal izango dira gehien bat, esan bezala 1997. urtearen hasiera alderarte iraungo duten obra lanak.

ONDO PASA!!

Almirante Alonso - Tel.: 64 16 10
HONDARRIBIA

• MERENDEROA •

Zorionak!

ATUNA PLANTXAN ETA MARMITAKOA
OLAGARROA OZPINETAN ETA GALIZIAR ERAN

Tel.: 64.01.38 - Farolan - HONDARRIBIA

ALARDE BERRIRAKO AHOLKUAK ETA ZENBAIT ALDAKETA

Joan den hilaren erdialdean, urtero bezala, Alardeko buruzagi guztiak Udaletxeko arduradun nagusiekin ohiko bileran elkartu ziren, aurtengo ediziorako zenbait neurri berri, aholku eta aldaketaren bat ere eztabaidatzeko.

Bilera haren ondorioz jakitera eman dutenez, ez dira aurreko urteko Alardearekiko aldaketa nabarmenegiak egingo, baina bestalde, bertan atera ziren edonolako ondorioak hondarribiar guztiok ezagutu ditzagun, garrantzitsua iruditu zaigu aldezkaritaren atal honetan laburki bada ere, azaltzea.

. Artilleriak jasango du aldaketa gehien.

Konpainia guztien artean, Artilleriakoa da hain zuzen aldaketa nabarmenenak jasoko dituen. Izan ere, orain arte Arma plazan burutzen ziren kainoi deskargak Bretxa kalean egingo baitira aurrerantz. Halaber, Artilleriako bateriak, gainontzeko konpainiak haren paretik pasatuz doazen heinean deskarga bana eskainiko die Gernikako Arbola izeneko gunean. Dena den aldaketa hau ez da guztiz berria, hain zuzen duela urte batzuk ere gauza hau bera egin zuen konpainia honek.

Bestalde, hamalau urtetik beherako partaideentzat, kubero nahiz txibilitoarekin doazenentzat alegia, aseguru honek ez du balio, eta beraz, Udalaren kezka, azken urteotan Alardean parte hartzen duten gaztetxo hauen kopuruaren igoera nabarmenean datza.

Akordio batera iritsi da Udala Alardeko buruzagi eta nagusiekin, eta gaztetxoaren kopuruaren murrizketa serio hartzeko konpromezua hartu dute.

. Guadalupera nahitaez igoko dira Alardeko nagusiak.

Beste eztabaida batzuren artean, Guadaluperako igoerari buruz aritu ziren bilera honetan ere. Azken urteotan, eguraldi kaskarra denean Alardeko partaide ugari geratzen da goizeko

desfilearen ondoren Guadalupera igo gabe, eta horien artean, konpainietako buruzagi edo agintariak, Udaleko zenbait ordezkari eta elizako ordezkarien batek ere behean geratzea nahiago izan du azkenaldi honetan.

Horrexegatik, aurrerantz bai konpainietako buruzagiak, bai eliza eta bai Udaleko partaide arduradun guztiak nahitaez igo beharko dutela erabaki zen aipatu bileran.

. Aseguruaren inguruan.

Udalaren eskaerari helduz, Alardean parte hartzen duten gaztetxoaren aseguruak ez izan zen bilera honetan eztabaidatu ziren gaien artean garrantzitsuetakoa. Alardean gerta daitezkeen istripu eta ezbehar guztientzako bada aseguru bat, eta beraz partaideei zerbait gertatuz gero, Alardearekin zerikusia duen ezbeharra izanik noski, Udalak ipinitako aseguru horrekin ordain daiteke.

ZAHARRAK JOAN ETA BERRIAK ETORRI

ERRALDOI ETA BURUHANDIEN KONPARTSA BERRIA

Urte askoren ondoren, Hondarribiko Jai nagusietan hiriko kaleetan zehar haurrak izutu eta helduak liluratzen ibili diren buruhandi eta erraldoiek nahikoa izan dutela erabaki ondoren, Udalak konpartsa berria egiteko proiektuen aurkezpena proposatu zuen iaz.

Beste hainbat proposamenen artean, Txilipurdi eta Menina tailerretako Francisco Javier Garate eta Jon Ander Basterretxea eskulangileen eskutan geratu zen erraldoi eta buruhandien konpartsa berria egitea. Bien elkarlana baino, lan konplementarioa izan dela adierazi du Jon Anderrek.

Egileak zortzi bat hilabetetan aritu dira konpartsa osoa osatzeko, eta guk, herritarrok Zuloaga Etxean ikus ahal izan ditugu jadanik egunotan, bertako kaleak oraindik ere ongiei ezagutzen ez dituzten erraldoi eta buruhandi berriok. -Izango dute aurrerantzean bai, herria ongi ezagutzeko astirik!

Dena den, beraiek eramango dituzten hondarribiar gazteak honez gero hasiak dira entsaiatzen; pilotalekuan pisua eta mugimenduak kontrolatzeko frogak egiten ibili dira.

Erraldoi eta buruhandi berriak, originalak dira oso, erabat berriak, berezi eta arraroak, oso politak. Eta ongi landuak daude gainera. Baina batez ere alaiak direla, koloretsu eta atseginak, azpimarratu behar da.

GUZTIRA HAMAZAZPI PANPIN

Guztira 17 panpinek osatuko dute konpartsa berria: zazpi erraldoi, bi zaldiko eta zortzi buruhandi hain zuzen.

Hasteko, joan den mendeko hondarribiar auzogune garrantzitsuenetako biztanleak bikote ezberdinen arabera errepresentatzea izan da panpin eder hauen egileen asmoa. Horretarako, hiru bikote erraldoi burutu dituzte. Bata kaletarra, baserritarra bestea, eta portu aldeko

arrantzale bikotea ere errepresentatzen du hirugarren bikoteak. Izan ere, portua, kalea eta baserria baitira garai hartako hondarribiar giza talde edo multzo esanguratsuak.

Era berean, urte haietako ogibide edo ofizio nabarmenenak kontuan hartu nahi izan dituzte ere. Artxiboan eta begiratzen ibili dira, beren erraldoi eta buruhandien jantzi eta itxura egokiena lortu arte.

Erraldoiek jarraituz, zazpigarrenak bale handi baten itxura izango du. Lau metro t'erdiko altuera du azken honek.

Buruhandiei dagokienez berriz, agure zaharra, pirata edo itsas-lapurra, zalduna, eroa, eta azkenik animala bitxi ezberdinen itxura hartuko dute gainontzeko lau buruhandiek. Bata, txangurroarena, olagarroarena bestea, eta ahari eta zezena azkenik. Jon Ander MENINA tailerreko kideak azaldukoaren arabera, "gure inguruan ohikoak diren itsaso eta baserritako produktuak sortzea izan zen besteak beste proiektuan aurkezturiko gure proposamena".

MATERIALE ARIN ETA EROSOA.

Buruhandi eta erraldoi berrien materialeari buruz, beirazko fibra edo poliesterrez egindakoak direla azaldu du Jon Anderrek, materiale hau lantzeko oso ona dela azpimarratuz. "Untziak egiteko erabiltzen den material ber-bera da, oso eroso, arina eta ona gainera".

Buztina ere erabili dute eskulangleek, hain zuzen buruhandiaren oinarriko itxura buztinarekin egin eta gainean poliesterra delakoa ipintzen dute. "Lehortzen denean, ireki eta buztina kendu egiten dugu. Ondoren, prozesuaren amaieran buruhandia margotu eta apaindu ere egin behar da".

MENINA tailerreko Jon Anderrek oso esperientzia polita izan dela eta asko ikasi duela adierazi du, "guk txotxongiloak eta panpinak egiten ditugu gehien bat, eta aurtien lehen aldiz buruhandiak egitera animatu gara. Egia esanda, lan berria oso gustura hartu dugu".

Proiektu berean parte hartu duten TXILIPURDI tailerrekoek badute honelakoetan esperientzia, eta

haien laguntza ezinbestekoa izan zaiela konpartsa berriko buruhandiak egiterakoan azaldu du Jon Ander elkarriketatuak azkenik.

Ongietorria izan dadila beraz, hamazazpi lagunek osaturiko konpartsa berria!!

KONPARTSA ZAHARRARI AGURTZEKO GARAIA IRITSI ZAIO

Azken belaualdietako ume eta ez hain umeak ere kaleetan barna animatuz ibili diren buruhandi eta erraldoi zaharrak joan egin zaizkigu betirako. Orain berriak datoz, eta hauei lekua egin behar nonbait...

Hainbeste istorioen lekuko izan diren panpin handi eta buru handikoak, hainbeste negar kontsolatu behar izan dituztenak, hainbeste gira-bira eta dantza egin behar izan dutenak, hainbeste kolpe jo eta berehala barkamena eskatu behar izan dutenak, haiek, gure herriko jai guztietan faltatu gabe eta beti garaiz azaldu zaizkigunak, haiek, agurtu behar ditugu orain.

Garai luze batez jaietako ekitaldi garrantzitsu bateko protagonistak izan ziren erraldoi eta buruhandi zahartxoek beraz, eskerrikasko eta agur bero bat!!

A.M.

MAITANE

Maitaneko jabe berriok
jai zoriontsuak opa dizkizuegu

Olagarroa, txipiroia
eta arraia plantxan

Javier Ugarte, 6 atsekaldea
Tel.: 64 57 11

URRATS

Jaiak ondo pasa !

OINETAKOAK

Bernat Etxepare, 1
Tel. 64 31 90
HONDARRIBIA

ENDANEA

LORE ETA LANDARE MINTEGIA

ENDANEA Baserria
Tel. 64 17 10
HONDARRIBIA

Arroka-Berri

ERRETEGIA

Jaiak ondo pasa!!

Faroko Bidea
Tel.: 64.27.12
HONDARRIBIA

Manikura, pedikura, makilagea,
Gorputz eta aurpegi tratamenduak,
Depilazioa, Masajea, Solarium,
LIPOFIT argaltzeko aparailua.

ZORIONAK !

Almirante Alonso
Tfno.: 64 56 25 HONDARRIBIA

TXIMAK

ILEAPAINDEGIA

Zorionak eta
Festa onak pasa !

Almirante Alonso
Tfno.: 64 41 58
HONDARRIBIA

Hawaii

HAWAIIen dena da berezia

ZORIONAK!!

San Pedro kalea, 12 - Tel.: 64 20 76
Santiago kalea, z/g. Zuloaga, z/g - Tel 64 17 58
HONDARRIBIA

*Bokatak labean
egin berriak!!*

Almirante Alonso, 1
HONDARRIBIA

*Gera jaiak eta
aupa arrantzaleak!!*

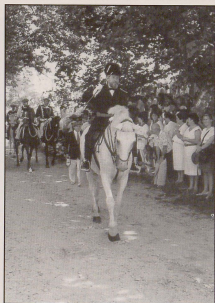
Santiago kalea, 9
Tel.: 64 02 56
HONDARRIBIA

JOKIN ETXANIZEK ALARDEAN DUEN ZEREGINA BETEKO DU BERRIRO

urrengo egunetan hasiera
doazen aurtengo
Hondarribiko jai
nagusietan, Alardeko
Burgomaestre deritzon
kargua hartuko du berriro
bertako Jokin Etxanizek. Horrela,
hamabosgarren aldia izango du
hondarribiar honek Alardearen
buru eta arduradun nagusi
bezala.

TANBORRADAREN URTEURRENA DELA ETA

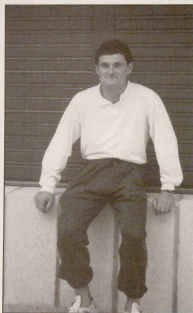

buztuaren erdialdean kaleratu zen Tanborrada konpainiak
bere sorreraren 75. urteurrena dela eta Hondarribian
argitaratu duen liburua. Alardea historian zehar nola izan
den, zein aldaketak jasan dituen eta jai bitxi honi buruzko
beste datu ugari biltzen dituen dokumentu interesgarria da.
Beste zenbaiten ezinbesteko kolaborazioarekin, konpainia berean
irritzen diren hondarribiar batzuren inizatibaz aurrera eman den
proiektuaren emaitza da.

Era berean, Tanborradakoek beren konpainiaren sorreraren
urteurrena beste hainbat ekitaldi ezberdinekin ospatu nahi izan
dute. Besteak beste urtetan zehar talde honetan kantinera bezala
parte hartu duten emakumeak omenduko dituzte aste honetan
burutuko den ekitaldi berezi batean.

AZKEN URTETAKO DENBORALDI ONENA

Oraindik ere aurtengo arraun denboraldiaren azken txanpa garrantzitsu iritsi ez bada ere, orain arte behintzat oso emaitza onak lortu dituzte gure arraunlariek. Hala ere, oraindik bero mantendu behar dituzte motoreak, eta zein animorekin dabilztan gertuagotik ikusteko, hurbildu egin gara Arraun Elkartera.

Aurten lehen aldiz Mamut enpresak babestu dituen hondarribiar arraunlariek, bai A mailan eta bai B mailan ere, parte hartu duten estropada guztietan emaitza garrantzitsu eta politak lortu dituzte. Guztien artean azpimarragarria dugu dena den Santanderren burutu zen Estatu espainiarreko estropada nagusian parte hartzeko izan duten aukera. Izan ere, bertako arraun taldearen historia osoan birritan baizik ez ziren oraindano txapelketa horretarako sailkatu. Eta joan den hilaren erdialdean izan zen hain zuzen hirugarren aldia. Emaitza ona lortu zuten honetan ere.

Iazko denboraldian estreinatu zituzten instalazio berrietara hurbildu gara beraz, eta hantxe zebiltzan arraunlari disziplinatuz guztiak, entrenamendu gogor baterako prest, asteburuko estropadan lortutako emaitza aztertzen, eta bestelako komentario baikorrak eginez ere, Etxart entrenatzaileak bilera batean bildu dituen arte.

Arraunlariekin batera, Joseba Amunarriz eta Aitor Carrillo B eta A mailako arraunlarien patroiak bertan zeuden, eta hauek izan dira hain zuzen gaurkoan elkarriketatu nahi izan ditugunak. Bai bata zein bestea ere marrantatuta aurkitu ditugu, noski bezperako garrasien ondorioak gaine-gaineau dauzkate gizajoei, baina halaz eta guztiz ere, ahots mindua ahalik eta gutxien forzatuz, erantzun die gure galderei.

AITOR CARRILLO, azken txanpan handienei aurre egiteko prest.

Hondarribia-Mamut A taldeko patroia da, eta hamar urte darama arraunaren munduan sartuta. Hasieran, trainerilletan patroia bezala ibili zen, ondoren bateletan arraunlari gisara, eta azkenik, 16 urte zituela, lehen aldiz irten zen traineruan patroia tokia okupatuz. Anekdotak bezala, bere lehen estropada hartan ikurriña irabazi zuela kontatu digu Aitorrek.

Ni arraunean ibiltzeko asmoarekin sartu nintzen elkartean, baina gero, karga gutxi nuela eta indarra ere banuela, patroia izan nahi nuen galdetu zidaten. Horrela hasi zen Aitor Carrillo patroia bezala, eta berak onartu duenez, gustua hartu omen dio eta orain ez luke bere postua aldatuko. Bere betebeharra, arraunlariak animatzea, zuzena ematea, eta

ziabogak ahalik eta hoberen ematea da.

Entrenamenduetara egunero egunero joan beharra gogorra egiten zaiola aitortu du; bidez ere hilabeteko oporraldiaren ondoren denboraldi berrirako prestatzen hasia asko kostatzen omen da patroiak dioenez. Estropadak urrun ikusten dira, eta nugu osoa aurretik duzula jakinda, noizean behin entrenamenduei kale egiteko tentazioa izaten duela aitortu du berak. *Aurreraxeago berriz, estropadak gero eta gertuago daudela, animatu egiten naiz, eta uda beteetan gaudenean gozatu egiten dut, eta postu egiten nau*

udazkeneko tentazioa gainditu izanak. Halaz eta guztiz ere, datorren denboraldian arraunean jarraituko duen ez du Aitorrek oso argi, lan orduekin ez baitu erraz moldatzerik.

Patroia denez, ez ditu gainontzekoen ariketa guztiak burutu behar. Baina dena den berak hala nahi izaten omen du, indarra hartu eta hobe mantentzeko garrantzitsua dela uste baitu.

Aurtengo denboraldia ongi doala eta emaitza on batekin amaitzeko aukera ere badutela badakien arren, ez du hain erraz onartuko. *Oraindik asko falta zaigu bukatzeko, eta ikusi beharko da zer gertatzen den. Lan asko egin behar dugu hurrengo astetan.* Hala ere, patroik gazteak onartu du ongi joateak hurrengo estropadetarako ere asko animatu egiten duela. Animatzearekin batera, arraunlarien artean ere giro ona sortzen dela dio Aitorrek.

Urduritasunik ere ez zaie hondarribiar arraunlariet faltatzen, batez ere Kontxan eta

honelako estropada garrantzitsuetako bezperan. Bestela, normalki ez omen da urduritasun gehiegirik sortzen arraun elkarte inguruan.

B mailako patroiak bezala, honek ere garrasi gehiegi egiten duela dio, eta sarritan estropadaren biharamunean batere ahotsik gabe jaikitzen dela ere. Bestalde, bere bullak merezi duela adierazi du, arraunlariet kasu handia egiten diotela ere onartzea ez zaio kostatu, eta hauek ongi ibiltzen direla azpimarratu du azkenik.

Estropada nagusietan, berotzen hasten direnean eta, alboko traineruak ikusterakoan urduri jartzen dela azaldu du Aitorrek, *gero, barruan sartu, konzentratu egiten naiz eta kitto.* Dena den, hasieran oso urduri jartzen omen zen.

Berarekin traineruan doazen arraunlariak ondokoak dira: Andoni eta Samuel Kanpandegi, Edorta Kanpandegi eta Joxemi Elduaien, Inaxio Gonzalez eta Aitor Sorondo, Francisco Gonzalez "Ketes", Ketxus Ponce, Guti eta Kima, Igor

Lazkanotegi eta Ion Bidaurre, eta azkenik Martin Carrillo, Aitorren anaia.

JOSEBA AMUNARRIZ, 17 urteko patroia.

Hondarribia-Mamut B traineruko patroia da, eta lau urte darama arraun taldean sartuta. Azken bi urtetan izan da patroia; aurreko gutxiagotan parte hartu zuen, eta uda honetan oso gustora dabil, lan asko egiten ari da, eta bere tripulazioarekin kontent dagoela azaldu du Josebak. Arraunlariek kasu egiten diotela dio, nahiz eta bestalde berak garrasi asko egiten duela ere onartu duen.

Patroi bezala aritzea betidaniko ilusioa ote den galdetu diogunean, berari proposatu zitzaion arte berak ez zuela horretarako asmo gehiegirik izan erantzun du patroia gazteak.

Guztien artean gazteena bada ere, urean bera da arraunlarien zuzendaria, bera animatzaile eta ordenak ematen dituen ere. Aitor Alza, Bauti Alvarez, Osertz Aldai, Eñaut Labaien, Inigo Eiguren, Joseba Errazkin, Josema Barreiro, Remi Lazkanotegi, Fernando, David eta Damaso Ramos anaiak, eta Iker Oliveri arraunlariak dauzka berarekin. Ordezkatzaileak ere, Manterola eta, estropada asko segidan direnean tarteka irtetzen omen dira. Josebak berez ez du ordezkatzailearik, baina berak adierazirikoaren arabera, itsaso handia denean eta, Aitor Carrillo A mailakoen patroia aritzen da bere ordez.

Hasieran batean ikasi nuen piska bat, gero trainerillak eta orain traineruan nabilenetik asko ikasten ari naiz. Nere gogoia momentu honetan A mailako trainerura pasatzea da, eta hurrengo urtean jarraitzeko asmoa dut. Horretarako indarra eta esperientzia hartzea beharrezkoa dela azaldu du Josebak, ez dela adinaren kontua bakarrik aipatuz.

Entrenamenduei buruz, arraunlariena baino arinxegoa izaten da patroiaarena, xuabeagoak izaten dira normalki ariketak, eta beraz, Josebari urte osoan zehar egunero-egunero jarraitu

beharreko entrenamendua ez zaio hain gogorra iruditzen.

Ziabogak eman eta arraunlariei animatu da gehien bat egin behar duguna.

Hondarribia-Mamut B-koak, Josebak dioenez, hobekiago dabilta errio edo hibaian itsasoan baino. *Segun zer nolako itsasoa dagoen, moldatu gaitzke.* Hala ere, estropada onak egiten ari dira B mailakoak aurtan, eta aurreko postuetan mantentzea lortu dute orain arte.

Joseba eta bere tripulazioak Hondarribiko jaietarako amaitua izango dute aurtengo denboraldia, eta hilabeteko atsedenaldiaren ondoren berriro ere martxan jarriko zaizkigu, aurtengo baino are hobeagoa izan daitekeen denboraldi berri baterako indarrak hartu eta prestatzeko.

A.M.

EDERKI

JANTZIAK

San Pedro, 4 Tel. 64 03 50
HONDARRIBIA

Joanetik joaki,
Eldutik elduki,
eta jantzi polita eta
ederretik Ederki.

ZORIONAK!

HARATEGIA

JOXEAN

*Jaiak
ondo pasa!!*

Damarri, 2 (Alameda)

Telf.: 64 04 87

Hondarribia

ERRETEGIA - JANTOKIA

OSTARTE

Jaiak ondo pasa !

Santiago Kalea, 73

Telefona: 64 10 38

HONDARRIBIA

OTXOA

JANARIDENDA

BARAZKI, FRUTA ETA

HORRELAKOETAN

AUKERA HANDIA

Zorionak !

San Pedro, 43

Telf. 64.16.84

HONDARRIBIA

ERRANDONEA KANTINA

ZORIONAK !

Guadalupeko bidea, 74

Erreserbak: Telf. (943) 642790

HONDARRIBIA

BEKO-ERROTA

SAGARDOEGIA

JATETXEA

Horra hor golan errota
irina pur pur ihata
ondo jan eta edan paketsu ta alai
hór duzue Beko - Errota.

JAIZUBIA

Tel.: 64.31.94

HONDARRIBIA

PELUQUERIA ISABEL

Jaiak ondo pasa!!

ZULOAGA 7 - 1º Centro

Telf: 64 15 95

HONDARRIBIA

KAI ALDE JATETXEA

ZORIONAK!!

Itxas-Argi LEKU-ONA

Telf.: 64 46 22

HONDARRIBIA

LENCERIA

XERA

**JAIK ONDO
OSPATU !**

San Pedro, 5
Tel. 64 58 84

HONDARRIBIA

OLEARSO LIBURUDENDA

San Pedro kalea
HONDARRIBIA

ZORIONAK!!

55 urte egunkariak eta
liburuak saltzen

KIROL ARGAZKIEN ERAKUSKETA ZULOAGA ETXEAN

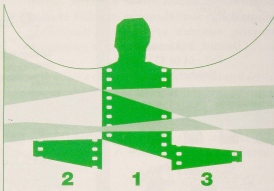

zken hamabostaldian, bat baino gehiago izan dira Hondarribiko Udal Euskaltegia eta Artxiboa kokatuta dauden Zuloaga Etxeak jaso dituen erakusketak.

Erraldoi eta Buruhandien konpartsa berria osatzen duten panpinen erakusketa, EMEKI Taldeak antolaturiko margo lehiaketako partaideen lanen erakusketa, bai eta Kirol Argazkien erakusketa ere.

Bertan, Nazioarteko XIV. Kirol Argazkien Lehiaketan sarituak izan ziren argazkiak ikus ahal izan genituen, lehiaketa berean aipamen bereziren bat jaso zutenekin batera. Foru Aldundiko kirol eta gaztedi zuzendaritzak antolatua izan zen lehiaketa hura. Erakusketa honek jendetza ugari bildu duela ere esan beharra dago azkenik.

GIPUZKOA 1995 KIROL ARGAZKIGINTZAKO NAZIOARTEKO XIV. LEHIAKETA

XIV CONCURSO INTERNACIONAL DE FOTOGRAFIA DEPORTIVA

ILEAPAINDEGI
MIXTOA
ESTETIKA

Ab. Guezala

ZORIONAK!!

SOKOA Merkataldegia
Tel.: 64 44 07
HONDARRIBIA

LUPE

ARRAIK

ZORIONAK!!

Portuko etelazaren parean
HONDARRIBIA

TEL: 64 42 56 - 64 41 59

GAUETAKO AUTOBUS ZERBITZUA

Urtean zehar Irundik Hondarribira datorren jendea asko da, baina zeresanik ez dago jaietan hurbiltzen den jendetzaz. Urtero-urtero jai inguruan sortzen den arazo larrietakoa, hain zuzen Hondarribitik Iruna gauean joan beharra eta, beste modura joaterik ezean, motoa edota autoa errazagi hartzen dugula guztiok dakiguna da.

Eta zein larriak diren ondorioak ere badakigu, ederki jakin ere, eta halaz eta guztiz ere behin eta berriro errepikatuko dira hurrengo jaiak iristerakoan.

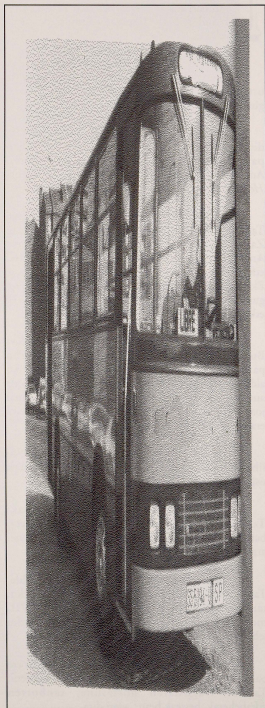
Istripu ugari sortzen da honelako jai giroko gauean, Hondarribia eta Irun tarteko errepidean.

Bestetik ere, eta arazo hau bigarren mailakoa bada ere, garrantzitsua da gazte askorentzat behintzat. Beste biderik ezean, eta Hondarribitik Iruna doan azken autobusa justu-justu gaueko giroa hastera doanean abiatzen denez, goiz samar joan behar izaten du irundar askok etxera bueltan.

Batik-bat hasieran aipatu dudan arazoa konpondu edo behintzat neurri handi batean ekiditeko, oso pausu garrantzitsua eman da aurtun Hondarribian. Hau da, Udalaren eskaerari erantzunez, Irun-Hondarribiko Autobusetako zuzendaritzak, hiri honetako Jai Nagusietan gau osoz etengabe, Irun eta Hondarribia arteko autobus zerbitzua jartzea erabaki du.

Udalaren iritziz, jendeak ongi hartuko duen eskaintza da hau, eta "ahal den neurrian urtero errepikatzen diren hainbat eta hainbat trafiko istripuak gutxitzeko garrantzitsua" izango delakoan azaldu da.

Bidai txartelari dagokionez, 100 pezeta balioko du, eta oraindik erabat zehazteke dauden beste xehetasun gehiago ere, autobusen geltokien kokagune eta maiztasuna besteak beste, hurrengo egunetan emango direla jakitera azaldu du Udalak.

TANBORRADAREN 75. URTEURRENA

I 920an bildutako gazte-talde baten kemen eta ilusioari esker, aurtan betetzen dira 75 urte Hondarribiko Alardeko Tanborrada sortu zela.

Hori dela eta gaur egungo Tanborradak gogoan izan nahi ditu sortzaileak nahiz urtetan Tanborradako partaide izan diren guzti-guztiak.

Horretarako zenbait ekintza berezi prestatu ditu: irailaren 2ko omenaldia sortzaile, aspaldiko partaide, Tanbor Nagusi-ohi eta Kantinerei; Amabirjina-eguneko Diana berriaren estreina eta *Hondarribiko Tanborrada (1920-1995)* liburua.

Irailaren 2an tanbor-partiketa egin ondoren Tanborradak ibilaldi ezohikoa egingo du Kasino Zaharretik Arma Plazara Kale Nagusian barrena. Arma Plazan ekitaldi berezia egingo da sortzaileei eta partaide-ohiei eskaintzen zaien omenaldi gisara. Ekitaldia bukatutakoan Portura jaitsiko dira lagun guztiak Hondarribiko Kirol Taldean zizka-mizkak eskainiko zaizkielarik.

Amabirjina-eguneko dianan, berriz, Javi Busto musikagile ezagun da Tanborradako partaideak sortutako doinua joko da lehenbiziko aldiz. Dianaren ibilbidea, gainera, aldatu egingo da aurtengoan, ohiko ibilbideaz aparte Tanborradaren joaldia bestetan entzun ez duten zenbait auzotara eramango baita.

Hondarribiko Tanborrada (1920-1995) liburu mardula ere listatu da 75. urteurrenaren ospakizunerako.

Helburu bikoitza du liburuak: Tanborradaren orotariko ikuspegia agertzea eta, batez ere, Alardea eta Tanborrada beurena dutenci atsegin hartzeko aukera eskaintzea.

Liburuaren edukari dagokionez, bestalde, Tanborradaren aurrekoen berri eman da hasteko: tanbor-txibiltsoen parte hartzea Alardean XVII. mendez geroztik eta Tanbor Nagusiari buruzko lehen berriak, 1859koak.

1920ko sorrerak eta gerra arteko urteek ere badute beuren tokia: alkateari egindako eskaera, Tanbor Nagusiaren nortasuna, tanborren gorabeherak, besteak beste, ageri dira.

Gerra ondoko urteetatik gaur egunera artekoan, berriz, Tanbor Nagusiak mugarritako hartu eta bakoitzaren lana eta ezaugarriak aipatzearekin batera, Tanborradaren eboluzioa zehaztu da antolakuntza, musika eta hainbat bizikizun gogoan harturik.

Lan guztia egiteko era askotako gaiak erabili dira. Lekukotasun idatziak miatu dira, batez ere aldi joanaren berri lortzeko. Bestetik, ahozko lekukotasunei axola eman zaie azken urteon berri *bizi-bizia* izateko. Eta toki nabarmen-nabarmena du alor grafikoak: postal zaharrak eta argazki zahar nahiz berriak bildu dira testigantza ikusgarria osa dezaten.

Ez da egile bakarreko liburua: talde sendo eta dinamikoak hartu du parte prozesu guztian. Tanborradako hainbat partaidek eta zenbait hondarribiar prestuk lortu dute proiektua gauzatzea. Hara beuren izenak: Joxe Ramon Agirre, Joxemari Alkain, Carlos Busto, Mikel Jauregi, Conchita Portu, Floren Portu, Javier Sagarzazu, Txomin Sagarzazu eta Inaxio Ugarte.

Laguntzaile eta berriemaile multxokada pollita ere izan du lan honek.

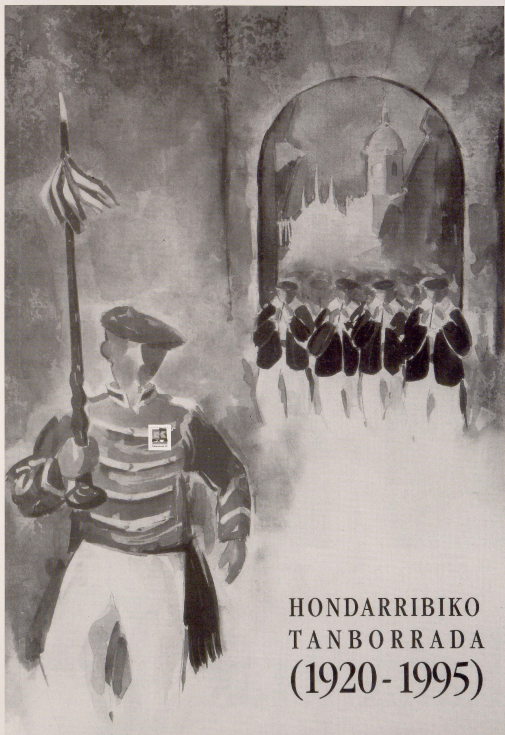
Hondarribiko Udalak, Kutxak, Euskadiko Kutxak eta BBV-k emandako diru-laguntzak ere ez dira tikiak izan.

Hala ere, ez da aurrekontua betetzeko modurik izan. Hori dela eta, alde batetik, eta bestetik, asmo nagusia hondarribiar gehienengana iristea denez, salgai jarri dugu MILA PEZETAN, ohiko liburutendek gainera, erakunde laguntzaileen egoitzetan, zenbait dendatan eta horretarako espreski prestatuko diren saltoki berezietan.

Hona, beraz, hondarribiarrok gure-gureak ditugun Alardea eta honen baitako Alardea eta Tanborrada hobekiago ezagutu eta horrekin gozatzeko aukera.

On digula denoi.

TANBORRADA

HONDARRIBIKO
TANBORRADA
(1920-1995)

Danberrada
IDOIA MARCOS

Musika Banda
IDOIA ERRAZKIN

Zaldizkoak
PATRICIA FRANCO

Herrikoa
MARRUBI GARATE

Montaña
JAIONE YARZA

Semisarga
MARIAN ZAPIAIN

Gazteria
ERROSE ETXEBESTE

Beti Gazte
IDOIA RODRIGO

Arrantzale Gazteak
JUNKAL ELDUAIEN

Kantinerak

Arrantzaleen Kofradia
GUADALUPE OROÑOZ

Jaizubia
EDURNE ODRIOZOLA

Arkoll
AMAIA AGIRRE

Akartegi
IZASKUN URTIZBEREA

Kosta
MERTXE ARRUABARRENA

Gora Ama Guadalupekoa
ANA ALZA

Ama Guadalupekoa
Mª EUGENIA KANPANDEGI

Mixta
BEGOÑA MARTÍNEZ DE LECEA

Mendelu
MARTA HUARTE

Olearso
SARA AGIRRE

Artilleria
AINHOA IRIGOI

1995

CARMEN AMIANO, Hondarribiko Kantinera Irundarra

Carmenek hamazazpi urte besterik ez bazituen ere, ederki gogoratzen du urte hartako irailaren 8an ospatu zen Alardea, izan ere Irundik etorritako konpainia berezi bateko kantinera bezala aritu baitzen, Hondarribiko kaleetan barna abanikoarekin ikusleak agurtzen.

ALDIZKARIA: Carmen, nolatan sortu zen zu irundarra izaki eta Hondarribiko Alardean kantinera bezala ateratzea?

CARMEN: Urte hartan, hau da 1935ean, Urantz Kalea deituriko konpainiako kantinera izan nintzen. Meaka aldean bizi ginen garai hartan, baina ni berez Urantz kalekoa nintzen. Orduan, Meaka auzokoak, Urdanibia kalekoak, Santa Elenako zenbait eta Urantz kalekoak ere bildu egin ziren, eta gauza bitxi bat egitea erabaki. Alegia, ni nere lagunak konpainian, hau da Meakakoan irten ez nintzenek, opari moduan konpainia berri bat osatu, behin-behineko edo inprobisatua noski, eta berriro ere kantinera izateko aukera eskaini zidaten. Hondarribiko jaiak gainean zeuden eta bertako Alardean konpainia berri bat bezala parte hartzea erabaki zuten.

ALDIZKARIA: Etxeko atea zabaltu eta proposamen hura egin zizutenean, zein izan zen erreakzioa?

CARMEN: Nere erreakzioa... noski asko poztu ninduen hark, nire betiko lagunak ziren eta haiekin desfilatzek izugarritzko ilusioa egiten zidan. Gainera, hamazazpi urte nituen, eta juergarako gogo handiak ere, beraz, berriro ere kantinera eta honelako egoera bixcian ateratzea benetan ederra izan zen. Nere aitaren erreakzioa berriz, erabat ezkorra izan zen. Ezetz eta ezetz, ni ez nintzela berriro kantinera bezala irtengo... Baina jaramonik egin gabe, nahi nuena lortu nuen azkenean. Nere anaia berriz sargentu bezala joateko prest zegoen, baina Iruñean soldauskan zegoenez, ezin izan zuen etorri.

ALDIZKARIA: Irailaren 8ko goiza iritsi zen. Jeiki

1935. urtean, Hondarribiko ohiko Alardeak gainontzeko urteetakoarekiko ezberdintasun bitxi bat izan zuen, eta hementxe dugu haren lekuko eta protagonista nagusietakoa. Alegia, Carmen Amiano irundar jatorra.

eta, nola hasi zenuen eguna oroitzen al zara?

CARMEN: Bai, nahiko goiz elkartu ginen denak Irunen, eta bertatik desfilatzan abiatu ginen Hondarribiruntz. Oinez. Eskurtsio baten modukoa izan zen; guztiak lagunak ginen, eta elkarrekin Hondarribira joan, gero han Hondarribiko Alardeko gainontzeko konpainiekin elkartu eta beno, zoragarria izan zen. Abazteztina benetan. Bestalde, eskerrak bota erosak eskatu nituen, zeren neketsua ere izan zen egun hura, alde batetik bestera oinez, gelditu gabe.

ALDIZKARIA: Urte hartan bertan Irungo konpainia bateko kantinera izan zirela esan duzu lehen. Zuretzako berriro ere kantinera izatea ez zen hain esperientzia handia izango beraz.

CARMEN: Egia da, nik banekien kantinera izatea zer zen, bi hilabete baizik ez baitziren igaro San Martzialetatik. Baina bestalde, hura oso ezberdina izan zen, askoz ere hobekiago pasatu nuen Hondarribiko Alardean, askoz ere bereziagoa, politagoa iruditu zitzaidan dena.

ALDIZKARIA: Orduan, zurekin zihoazen mutilak, konpainia berri bitxi hura osatzen zutenak alegia, irundarrak ziren. Zein taldekoak ziren?

CARMEN: Ez ziren ezta konpainia batekoak, bakoitza bere aldetik, lagun bezala batik-bat elkartu ziren. Lehen aipatu ditudan auzoetako mutil gazteak ziren gehienak.

ALDIZKARIA: Oroitzen al duzu taldeko buruzagi edota agintariren baten izenik?

CARMEN: Hasiera batean Irungo jaietan Urantz kaleko konpainian joan zen kapitaina bera etortzekoa zen Hondarribira ere, baina gaixotu egin zen eta ezin izan zuen parte hartu. Orduan Eugenio izeneko irundarra izendatu zuten. Sargentua berriz, Simon zen, eta azkenik teniente, Jose Mari Iribarri izan zen.

ALDIZKARIA: Gutxigorabehera zenbatek osatu zenuten konpainia berri hura?

CARMEN: Garai hartan askoz ere murrizagoak ziren taldeak. Ez zen orain bezainbesteko konpainiarik gainera, eta konpainia bakoitzean ere berrogei bat biltzen ziren. Noski, konpainia batzuk askoz ere handiagoak izan dira betidanik.

ALDIZKARIA: Hondarribiko konpainiek nola hartu zuten bat-batean Irundik zetorren talde berri bat beraiekin batera Alardean onartu beharra?

CARMEN: Aurretik abisatu egin zitzaizen, Hondarribian bazekiten Irungo konpainiaren berri, eta ez zen inolako arazorik egon. Gogoratzen dut, Irundik desfilean gentozela eta Alamedara iritsi bezain laster, uda Hondarribian igarotzen zuten emakume "beraneante" batek izugarritzko lore sorta oparitu zidala, eta bertakoez ezin izan nindutela lehen unean gehiegi ikusi, hain zen handia erramua!

ALDIZKARIA: Irungo jaietan kaleetan barna agurtuz joan zinen ia jende guztia ezaguna izan ondoren, bat-batean alboko herrian ezagutzen ez zenuen jendetza hura agurtu beharra ez al zitzaizun arraroa egin?

CARMEN: Gertatzen dena da, Irundik etorritako konpainia berriak Alardean parte hartu behar zuela jakiterakoan, jende pila etorri zela Irundik, ezagun askorekin egin nuen topo egun hartan Hondarribiko kaleetan. Eta ni noski oso pozik nengoen, gauza hura bitxia zen denentzat, eta ni han nengoen, erdi-erdian, hondarribiar nabiz irundarrak agurtuz.

ALDIZKARIA: Erraz onartu zintuzteten bertakook beraz. Dena den, urte haietan irundarrek hondarribiarrekin harreman handia zuten, ezta?

CARMEN: Gu oso maiz joaten ginen Hondarribira, haiek Iruna baino gehiago. Orduan ez genuen gauean ateratzeko ohiturarik, etxekoek ez ziguten berandu arte kalean ibiltzen uzten, eta arratsalde asko Hondarribian igarotzen genituen, Alamedan gehien bat. Baina beno, bi hirien arteko harremana ez zen beti bain ona izaten; askotan oroitzen naiz irundar eta hondarribiarren artean Irungo futbol zelaian sortzen ziren istiluez adibidez. (barrez hasi da Carmen)

ALDIZKARIA: Zer egin zenuen goizeko desfilea bukatu ondoren? Iruna bueltan?

CARMEN: Ez horixe, egun osoa bertan igaro genuen, gainontzeko konpainiak bezala jaia amaieraraino jarraituz noski. Guadalupera igo ginen, eta gero, oroitzen naiz Hermandadean bazkaldu genuela egun hartan, kapitaina, sargentua, tenientea eta ni. Ederki bazkaldu genuen, ez nuen nere burua sekula hain "mimatu" sentitu. Hura zen ingurukoek emandako tratua! Hala ere, arratsaldeko Alardea bukatu eta berehala etxera joan behar izan nuen. Pena handia eman zidan egun hura hain azkar bukatzea.

ALDIZKARIA: Zurekin batera urte hartan Hondarribiko Alardean ibili ziren gainontzeko kantinerak ezagutzen al zenituen?

CARMEN: Esan dudana bezala Irun eta Hondarribiko gazteak ez ginen hainbeste, eta beraz hondarribiarren aurpegi asko ezagutzen nituen, baina kantineren artean adibidez, ez nuen lagunik.

Halaz eta guztiz ere, denak oso ongi portatu ziren nerekin, ongi zaindu ninduten, eta betidanik lagunak baitziren jokatu genuen egun bitxi hartan.

ALDIZKARIA: Hain gauza polita izanda, eta hain ederki itenda gainera, ez al zen

hurrengo urtetan bitxikeria bera errepikatu?

CARMEN: Ez. Gero berehala gerra iritsi zen, eta gauzak asko aldatu ziren. Urantz kaleko konpainian kapitaina izandakoa adibidez hil egin zuten gerran. Baina urte hartako jaietan gertatutakoa ez dut nik gehiago ezagutu.

ALDIZKARIA: Egun zoragarri hartako oroitzapenez gain, argazkiren bat, edota bestelako oroigarriren bat ere izango duzu etxean.

CARMEN: Oso argazki politak neuzkan, baina gerra iritsi zenean guztia galdu genuen, kanpora joan behar izan genuen, eta hantxe geratu zen gure

iragana, errauts eta zakar artean galduta. Arropa eta konplementuak berriz, udalak utzitakoak ziren, guk ez genuen ezer erosi behar izan, eta beraz nik urte hartan erabili nuen guztia itzuli egin nuen. Gaztaroko datu guztiak beraz buruan dauzkagu garai hartakoek, inolako argazki edota dokumenturik mantentzerik ez dugu izan.

ALDIZKARIA: Oraingo kantinerik daramaten jantzia bezalakoxea zen zurea ere, ezta?

CARMEN: Beno, orokorrean oso antzekoa zen. Noski, modak asko aldatu dira, eta oinarrizko jantzia berdina den arren, badira zenbait aldaketa. Adibidez gona, ez zen oraingo oihal berarekin egina, pike deritzan oihal astunezkoa zen, pisu handia zeukan gona bark. Bestetik, goiko *terzio pelozko* arroparen azpian alondara bat eraman behar izaten genuen lehen, probokatzailetzat hartzea nahi ez bagenuen behintzat.

ALDIZKARIA: Alardea itzuliz, gaur egun bezala irundarrek ere Hondarribiko Alardea ikustera etortzeko ohitura bazenuten zu gaztea zinenen, ezta?

CARMEN: Ni txikitatik beti joan izan naiz Alardea ikustera, gerrak iraun zuen bitartean izan ezik noski. Gainera nire ama hondarribiarra zen, hain zuzen Mendelu auzoko baserri batekoa, eta beraz, oiartzuar batekin ezkondu eta Iruñen kokatu bazen ere, lotura handia zuen bere Hondarribiko sendiarekin. Betidanik ezagutu dut nik Alardea; Hondarribiko jaietako ekitaldirik garrantzitsuena zen hau orduan ere. Jendetza ugari biltzen zuen, eta urte haietan, ongi gogoratzen dut franses pila bat etortzen zela Alarde egunean, izugarri gustatzen zitzairen. Errenderitik, Donostiatik ere... Gu urtero, goizean goiz jeiki eta Hondarribira abiatzen ginen Alardea ikustera. Ondoren, etxera bueltan bazkaltzera, eta berriro ere Hondarribira itzultzen ginen azkar azkar arratsaldeko Alardea hasten zenerako.

ALDIZKARIA: Ez zenuten garai hartan kotxe edota autobus zerbitzu gehiegirik izango, alde batera eta bestera hain erraz ibiltzeko...

CARMEN: Orduan oinez joaten ginen alde guztiara. Amuten sartu eta Kostako bidetik berehala iristen ginen Alamedara. Koadrilan ibiltzen ginen, talde handitan eskurtisio ederrak egiten genituen Hondarribira,

kantatzan, hizketan, oso ongi igarotzen genuen. Eta hori bai, etxera itzultzerakoan beti presaka, Alamedako dantzaldiko musika amaitu arte itxoiten genuen, eta orduan azkar eta korrika, beranduegi zela eta etxeok haserretuko zirelakoan ibiltzen ginen beti. Beno, oso ezberdina zen dena.

ALDIZKARIA: Eta oraindik ere jarraitzen al duzu Hondarribiko Alardea ikustera etortzen? Oraingo neska gazteak abanikoarekin eta, kaleetan barna jendetza handi hori agurtzen ikusterakoan, ez al dizu oroitzapen berezia ekartzen?

CARMEN: Egia esanda azkenekotan ez naiz Alardea joaten, denbora luzea egon behar baita zutik itxoiten. Hasten den arte nahiko itxoien badugu, gero eta luzeagoa gertatzen da, gero eta partaide gehiago dauka Alardeak, eta nahiko

astuna egiten da hasieratik amaierara zutik jardutea. Urte asko pasatu direnez, nire oroitzapenak ez ditut oraingo kantinerekin gehiegi erlaxonatzan, baina noski, askotan gogoratzen dut 35. urteko uda ahaztezin hura, zeinen zoriontsua izan nintzen egun haietan...

ALDIZKARIA: Kantela, badakizu gaur egun kantinerak beren konpainiakoei askari edo mendaritxo bat prestatzen dietela arratsaldeko Alardearen ondoren. Ohitura hori zure garaian ere esistitzen al zen?

CARMEN: Ez zuen gaurkoarekin zerikusi handirik. Garai hartan gehienak nahiko eskas genbiltzan diruz, eta beraz ahal zuenak bakarrik, gaitela batzuku eta ardo goxo piska bat eskaintzen zien konpainiakoei, besterik ez.

ALDIZKARIA: Nola hautatzen ziren lehengo kantinerak? Bilerak eginez, bozketaren bitartez, edo?

CARMEN: Gaur egun bezala bilerak egiten ziren, baina orduan ez ziren nesken argazkiak aurkeztzen. Nahi zuenak bere proposamena aurkeztu eta guztiaren artean erabakitzen zuten hura onartu ala ez. Gainera ia guztiek ezagutzen genuen elkar, bagenekien nor zen noren alaba, non bizi zen bakoitza...

Amaitu dugu elkarrizketa, eta Carmen Amiano hortxe geratu da, kalean, lagunekin josten eta hizketan, gaitetako oroitzapen ederrek hunkituta, eta irribarre polita expainetan duela esku abanikoa baitlitzan agurtzen nauden bitartean.

Ane Muñoz

MARINEL

BURDINDEGIA - FERRETERIA

MENAJE - INDUSTRIAL

TORNILLERIA INOX.

ELEKTRIZITATEA - GILTZEN KOPIAK

Zorionak!!

Bernat Etxepare, 12 - Tel. 64 17 88
HONDARRIBIA

GIZONEZKOENTZAKO ILEAPAINDEGIA

ZORIONAK!!

TIRLIA

Beñat Etxepare, 18
Teléfono 64 58 30
20280 HONDARRIBIA

GOXODENDA KAFETEGIA

PLATER KONBINATUAK,
SANDWICHAK, HAMBURGESA,
PIZZAK, POSTREAK, IRLANDAR
KAFAK, EGUNEROKO MENUA.

KALITATEA-PREZIOA

K/ San Pedro, 79
Tel. 64 19 52 HONDARRIBIA

EROSLE

SUPERMERKATUA

ZORIONAK!!

Santiago kalea
HONDARRIBIA

KAFETEGIA

GOZOTEGIA

Zorionak!!

San Pedro, 10 - Tel.: 64 10 47

ARRETXE

Je... ondo pasa!

RENTERIA
C/ Larrazabal, 1 • Tfno. 34 01 82

DONOSTIA
C/ Zabaleta, 54 • Tfno. 28 65 72

HONDARRIBIA
C/ J. Alonso 5 • Tfno. 64 27 77

LA HERMANDAD

JATETXEA

Jaiate Ono pasa!!

Zuloaga Kalea, z/g.
Telf. 64 27 38
HONDARRIBIA

LENTZERIA

INKO

MERTZERIA

ZORIONAK!!

SOKOA Merkataldegia
HONDARRIBIA

CLINICA VETERINARIA

SOKOA

ZORIONAK!!

CENTRO COMERCIAL SOKOA
Teléfono: 64 55 07
20280 HONDARRIBIA

Tel. Urgencias: (900) 28 28 28
Abonado: 365.284

BATEK DAKI... ZEIN KALE DEN!

aietako ale berezi honetako galderari ekin aurretik, uztaileko zenbakian proposaturiko lehiaketaren erantzuna argituko dugu. **BATEK DAKI...NON DAGOEN** zenuten galdera, eta argazkian ageri zen hura, guztiek erantzun duzuen bezala, Itsasargi kalean, espigoiaren hasieraren parean dagoen harrizko murru edo paretan kokatua dago. Erlikean eginiko pasarte ezberdinak ageri dira paretara horretan, eta gure lehiaketako argazkian hain zuzen horietako bat genuen. Esan bezala guztiek eman duzue erantzun zuzena, baina denen artean **IBAN URANGA** hondarribiarra izan da irabazlea. Zorionak!

Goaz orain ale berri honen lehiaketari dagokion galdera zein den ikustera: argazkian azaltzen dena **ZEIN KALE DEN** baizik ez duzue jakin behar oraingoan. Noski, beri bezala, deskribapen zehatzez erantzun behar duzue.

Erantzuna, sobre itxi batean, idatziz, eraman edo bidali Udal Euskara Zerbitzura, partaidearen izena eta telefono zenbakia gehituz. Irailaren 30erainoko epea emango dizuegu oraingoan.

Sariari dagokionez, asmatzaileen artean Hondarribiko **ARRAUNLARI** jatetxean bi lagunentzako afaria izango da. Animo beraz, eta zorte on partaide guztiei!

eukeni
optika

Zorionak!

- * BEGIEI AZTERKETA
- * KONTAKTUZKO LENTEAK
- * BEGIEI ENTRENAMENDUA
- * GRADUAZIOA, KONTROLA
- ETA BERRIKUSKETA
- * PRESIO INTRAOKULARREN
- AZTERKETA

SAN PEDRO, 57 - TEL. 64 38 05

ARRAUNLARI

JATETXEA - RESTAURANTE

BUTRON PASEALEKUA,
ETXE ALAI
Telf.: 64 15 81
HONDARRIBIA

Zorionak!

BALEAREN ARRANTZA

E

uskaldunek harrapatzen zituzten baleak Islandian eta Kanadan bizitzen ziren. Handik jeisten ziren Kantauri Itsasora eta hemen harrapatzen zituzten.

Euskaldunak dira balearen arrantzan hasi ziren lehenengo ezagunak behintzat, arrantza honi buruzko dokumentazioa 1.200 urteko Abenduaren 31ean agertzen da lehen aldiz.

Bertan, Alfonso VIII. Erregeak euskal arrantzaleei urtean bale emateko eskatzen die.

Balea itsasertzetik hurbil harrapatzen zen, portuetako talaiatik, bertako zaindariak seinale bat egitean, Kofradiako eta Elizako Ezkilak jotzen hasten ziren eta berehala arrantzaleak beren tresnak hartuta portura joaten ziren.

Txalupak abaniku baten moduan zabaltzen ziren, balea erdian hartzeko, lehenengo txalupa balearengana hurbiltzen zen eta arpoiariak bere lanari ekiten zion, aldi berean hurruntzen saiatzen zen baleak astindurik ez emateko.

Arpoiak sartu ondoren, balearen bizkargainean lantzak sartzen saiatzen ziren. Hau oso garrantzitsua zen, balearen banaketa egiteko garaian, txalupa bakoitzaren partaidetza

kontutan edukitzen zelako.

Euskal Herriko eta zehazki Gipuzkoako portuak izan ziren neurri haundi batean balearen arrantza bultzatu zutenak eta ondoren hasi ziren Holandarrak, Ingelesak eta Frantsesak.

Arrantza honi buruzko datu gehiegirik ez badugu ere, badirudi arrantzaleen bizitzan oso errotuta zegoela. Gure etxe, harmarri eta zigiluetan agertzen diren irudiek argi erakusten digute gure portuetan maiz agertzen zela itsas ugaztun hau.

Parisko artxibo nazionalcan badago Hondarribiko zigilu bat argizarizkoa eta bertan arrantzaleak agertzen dira bale bati arpoia sartzen, Kofradiako harmarrian ere agertzen diren moduan, zigilu hori 1335. urtekoa da eta hor ikusten da zenbait hondarribiarrek esandakoa egia dela, alegia indigenen ondoren, euskaldunak izan zirela balearen arrantzan hasi ziren lehenengoak.

MIKEL SAGARZAZU

KLAUDIO SAGARTZAZUREN MENDEURRENA

urten betetzen da Claudio Sagartazu "Satarka" olerkariaren mendeurrena eta ez nuke nahi ezer idatzi gabe utzi.

Oraindik gazte eta euskaltzale berria nintzen Elbarren Peli gernikararen eskutik txinpartak zeritzan liburua ezagutu nuenean. Peli hura ofizioz zurgintzan ebanista horietakoa zen, abertzale sutsua zelako Gernikatik desherritua zen eta dotrina liburuaren gisa erabiltzen zuen "Satarka"ren Txinpartak, 1922. urtean Donostian argitaratua.

Peli, bere sentipenean, "Satarka"ren aberkoi poemekin burua bat eginik ibiltzen zen Eibarko kaleetan, Askorentzat arriskutsua zen harekin ibiltzea eta maiz, ilunabarretan, bakarti ikusten nuen ahopean "Satarka"ren olerkiak kantatuz.

Gerraondak zoritzarreko bizitzara eraman zituen gizon samindu horietakoa genuen Peli zeritzan hura, frankistek begitan hartua eta abertzaleek baztertua konprometigarria zenaren ustetan; baakarti, baina oroimenak zituen lagun eta Txinpartak liburua kontsolagarri.

Klaudio Sagartazu "Satarka"ren Txinpartak liburu hori ez zion nornahiri uzten, ez horixe; zeren hain gogoko zuen bere sentipenetako liburua. baina, behin, niri utzi zidan, euskaraz irakurtzeko zaletasun bizia neukala ikusi zuenean.

Egia esan, euskaraz irakurri nahi eta euskarazkorik ezer aurkitzen ez zen garaia hura.

Liburua ireki eta bat batean Piarres Lhanderi eskaintzen zion "Agur oleski samurral", aitonaren oroitzazko olerkia, tartean non dakartzan hiru bertso Solferinoko

itsuarenak, aitonagandik ikasiak eta han aitortzen du hortik sortu zitzaioala olerkigintzarako zaletasuna. Ondotik "Haurtxoa seaskan", J. Olaizolaren musikaz ordurako ezaguna nuen kanta. Hirugarrena "Arraunketa", ezin ba hondarribiar jator bat itsasoaz ahanzi. Lirikan murgildurik abiatu nintzen liburuaren barrura. Aberkoiak anitz dira, baina enarak, lorak eta natura osoa ditut mait; bestalde, Victor Hugo eta Heinegandik izuliak ere bai.

"Itzea" Pio Barojari eskainia, hunkigarria baldin bada, ez da gutxiagorako "Ama berbera", Bidasoaz bestaldeko anai euskaldunei buruz:

*Zuek eta guk egizko Ama
Eder bakarra daukagu
Gogo guztitik, bihotz-bihotzez,
Behar duguna maitatu
Behar duguna maitatu...*

*Anai maitetok: batu gaitzen
Euskoak geran aldetik;
Aberri Ama, jarri dezagun
Beste guztien gainetik
Beste guztien gainetik...*

Urte batzuk geroago sortu nuen Juan Arbelaitz liburuazhar sartzailari esker Txinpartak liburuaz jabetzea.

Klaudio Sagartazu "Satarka" Hondarribian jaio zen 1895. urteko urriaren 30ean eta hemen bertan hil 1971ko azaroaren 23an. 1966an Euskaltzaindiak urgazle izendatu zuenez bere hil berria ematea tokatu zitzaidan batzar batean eta Euskera agerkarian dator, 1872ko alearen 285. orrialdean.

Klaudio Sagartazuk 1918 eta 1920. urteetan. Donostiako olerki sariak jaso zituen, eta garai berean Nafarroa Behereko iholdin ere bai.

Ospe handiaren jabe zen, baina gerrate eta gerraondoko isilune luzea nabaria da bere bizitzan. Isilaldia bukatu zitzaion 1957. urtean Valverde bere irudi eta Manuel Lekuonaren hitzaurrez argitaratu zion intza begietan plazaratzean. Bere bigarren liburua, Antonio Valverde "Ayalde" izenordea erabiltzen zuen, marrazkietan bezala literaturan.

Hain zuzen aurren bertan dira 25 urte hil zela. Intza begietan, delako honek hizluzko erdal itzulpena dakar. Liburua olerkiz osatua da, baina garaia ezaugarri, aberkoiak ez du, Euskaraganako samindurak ere ez dute lekuri frankisten garaia.

Baina olerkariaren bihotzean beti bada zer goraipatu, zer maitatu eta zorionez bere hiriaentzat bada aski leku:

Agur, nere herri zahar, Hondarribia...

Agur, Ama on ta maite maitia!

Bihotz barruan

Gonderik dedan

Maitasun sutsu eta anitz garbia,

Zinez agertu nahi dizut gaur bertan,

Hitz neurtu, gozo ta ezintzuetan.

Liburu hori argitaratzetik laster egin nuen lagun Bordari, lehenagorik adiskide mina nuen bere anaia D. Rafael Artola Eibarren apez zelarik. Bordarik gomidatu nindun Hondarribira, "Satarka" pertsonalki ezagutu nezan eta hirurok otordu ederra egin genuen hemen, San Pedro Kaleko ez dakit non, baina nere gogoa bete ez ezik asetu nuen hitzaspertu hartan.

Antonio Valverde "Ayalde", besteak beste, esan dudanez, artista eta idazle bikaina izatez gainera zenbait olerki ondu zituen. Horietako bat, Ibar Ixilleen (1970), non datorren Xabier Aranburu Sagartazu "Satarka" zenaren ilobari ezkontza egunez eta osabaren oroitzapenez eskaini zion olerkia, haren hasiera izan bedi aartikulu honen amaiera:

*Zeruak jo baitu Udan amaia
Udazkena dator, Satarka anaia;
Agorriari dagokion garaia,
zure Udaberria bezin alaia.*

JUAN SAN MARTIN

BORDARI ETA SATARKA

XII. LITERATUR LEHIAKETAKO OINARRIAK

Hondarribiko Udalak, idazle berriak sortu nahian. Bordari eta Starka sariak antolatuta ditu, Bordari Sariak ipuin lehiaketa da eta Satarka Sariak olerki lehiaketa. Biotan parte hartzeko ondoko baldintza hauek bete beharko dira:

- 1.- Lanak euskaraz izango dira.
- 2.- Lehiaketa honetan parte har dezaketa Hondarribian jaio edo bizi direnek eta bertan ikasten ari direnek.
- 3.- Bi maila egongo dira: A maila 18 urtez gorakoentzat eta B maila 18 urtez beherakoentzat.
- 4.- Lanek, gai librekoa izango dute.
- 5.- Lanek, argitaratugabeak eta beste inon saritugabeak izan beharko dute.
- 6.- Behin aurkeztuz gero, ezingo da atzera egin.
- 7.- Lanak orriaren alde batean bakarrik idatziko dira, makinaz eta tarte bikoitzaz.
- 8.- Lanen luzeraz, aile eta maila bakoitzarakom, baldintza hauen azken adierazten direnak izango dira.
- 9.- Lan bakoitzeko hiru kopia aurkeztuko dira.
- 10.- Lan bakoitzaren lehen orrialdean dato hauek adierazi beharko ditu egileak onartua izateko:
  - a) Zein saritan aurkeztzen duen lana (Bordari ala Satar ka sarira)
  - b) Zein mailatan (A ala B mailan)
  - c) Lanaren titulua.
  - d) Egilearen izenordea.
- 11.- Sobre itxi baten azalean lanaren titulua eta egilearen izenordea jarriko dira, eta barruan egilearen izendeiturak, helbidea eta telefona.
- 12.- Lanak aurkezteko epea 1995eko urriaren 31ean, eguerdiko hamabietan amaituko da. Ordurako Udal Bulegoetan emanak edota posta-kutxan sartuak egon beharko dute.
- 13.- Epaimahaia Hondarribiko Udalak erabakiko du.
- 14.- Epaimahaikoan erabakia aldaezina izango da eta egoki irudituz gero eman gabe ere utzi litezke sariak.
- 15.- Lan sarituen jabea Hondarribiko Udalak izango da bi urtez eta epe horretan argitaratzeko eskubidea ere izando du.
- 16.- Zermahi gertaturik ere, sarietako partaideek ontzat emango dute Udalaren erabakia.

"BORDARI" SARIA

A Maila

- 1.- Ipuinak 3 folio izango ditu gutxienez eta 10 gehienez.
- 2.- Bi sari egongo dira:

Lehen saria 120.000 pezeta eta oroigarria
Bigarrena 60.000 pezeta eta oroigarria

B Maila

- 3.- Ipuinak 2 folio izango ditu gutxienez eta 6 gehienez.
- 4.- Bi sari egongo dira:

Lehen saria 60.000 pezeta eta oroigarria
Bigarrena 40.000 pezeta eta oroigarria

"SATARKA" SARIA

A Maila

- 1.- Olerkiak 50 lerro izango ditu gutxienez eta 150 gehienez.
- 2.- Bi sari egongo dira:

Lehen saria 120.000 pezeta eta oroigarria
Bigarrena 60.000 pezeta eta oroigarria

B Maila

- 3.- Olerkiak 40 lerro izango ditu gutxienez eta 120 gehienez.
- 4.- Bi sari egongo dira.

Lehen saria 60.000 pezeta eta oroigarria
Bigarrena 40.000 pezeta eta oroigarria

Sari hauei %25a kenduko zaie P.F.E.Z. rako

Jai zoriontsuak opa dizkizuegu

Ama-Lur Hondarribia
CAFETERIA Tel.: 64 43 62
Pº del Faro HONDARRIBIA
SELF SERVICE Tel.: 64 27 99

**JAIZKIBEL
CAMPING**

Bungalowen alokairua

ZORIONAK!

Tel.: 64 16 79

ALARDEA

railan 8an Hondarribitar Emakumei ere Alardeak biziki emoziontu eta gozarazten gaitu.

Bi urte dira Emeki Elkarrekin Emakumeak Alardean parte aktiboki hartzeko eskubideaz hasi ginela. Gaiak esketzen duen bezala pausoz-pauso jarraitu beharra dago.

Aurten Ekainan inkesta bat zabaldu duogu herriari 4.000 ale buzonatu ditugu etxez-etxe. Gure asmoa Hondarribitar guztien iritzia jasotzea baita.

382 ale bildu dira zuen erantzunekin. 258 Emakume eta 124 gizonak.

Gure galderei erantzun diotenez, 196ri Emakumeak ez duela aktiboki parte hartzen iduritzen zaio, 175ri bai ordea.

Emeki-emeki aurrera jarraituko dugu elkarrekin lanean, Kantinera-ohi batek dion bezala bertan parte hartu behar baita egiaz gozatzeko.

Tradizioa mantendu ala ez galdetzerakoan aldaketaren aldekoa da jende gehiena, bistan dago herriar gehienek, tradizio hitzaren esan nahi hori, entzutez bakarrik ezagutzen dugula.

Gizaldiz-gizaldi Alardeak bizirik iraun badu ez da izan 1639an, Udal Plenoan hartutako erabakia zehazki bete delako. Orduko akordioa denboraren alabera aldatzen joan delako mantendu da Guadalupeko Ama Birjinari eskerrak emateko boroa. Alardean gaur egun soldadoak eta agintariak jarraitu arren andreak eta haurrak desagertu eta Kantinerak geitu egin dira.

Florentino Portun "Notas Históricas" liburua irakurri besterik ez dago, nola duela 75 urte gazte talde batek Florentino bera barruan zela, Udalari eskatu zion danborrada talde polit bat antolatu zutela eta Alardean parte hartzeko aukera. Artxiboa arakatu edo galde diezaiogun gure aiton-amonei zer aldaketak ikusi dituzten jaietako.

Bardak ere 100 urte bete berriak ditu.

Portuko konpaniak ere Alardean alabera oso berriak dira.

Denek dakigu historian zehar ze garrantzi desberdina izan dugun gizon eta Emakumeak gizartearen. Baina ezin duguna da gai batzuen aurrean

begiak itsutu. Gaur egun berdintasunera bait goaz.

Begirada bat bota diezaiogun gizarteari azkeneko 10-20 urtetan zenbait aldatu zaigun. Aurrak eta gazteak arlo guztietan txiki-txikitatit elkarrekin ikusiko ditugu.

Gure helburua ez da bazterrak nahastea, Hondarribitar guztiak ala nahi izan ezkeror Alardean parte hartzea baizik.

Emeki Elkarrekin, Alardearen Ordenantza berrikusteko epea aurten mugatzen dela eta Alardeko Juntari, bertan beste partaideekin batera, aldaketetan parte hartzeko aukera eskatu diogu.

Hondarribiko biztanleen erdiak Emakumeak garenez kontutan edukiko gaituztela espero dugu.

Bertsolariak:

Herriko jaiiei hasiera emateko bertso jaialdi pare gabea antolatu dugu. Irailan leian gaueko 11tan Arrantzaleen Kofradiko aretoan.

Bertsolariak:

Xabier Amuritza

Maialen Lijanbio

Andoni Egaña

Extitxu Arozena

Angel M. Peñagarikano

Gaijartzalea:

Sebastian Lizaso

Neska-mutilak "Elkarrekin aurrera"

ELKARREKIN aurrera

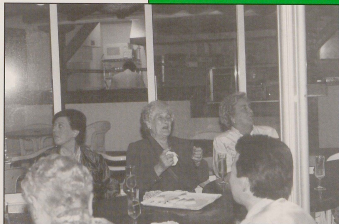
HERRIKO JAIK

Paleta torneoa.

aurreko aldizkarian ikusi zenuten bezala Emakumezko paletak ere badu bere lekua gure Herrian. Hau dela eta jaiei amaiera emateko irailak 10-11, goizez eta arratsaldez Soroetako frontoian partido politak ikusteko aukera dugu.

OMENDUAK

MIRENTXU LARRARTE,
SINFOROSA ARANBIDE,
MARIA MIRANDA.

Ongi merezia, beste zenbaitek ere bai baina denetara ezin iritsi.

HONDARRIBIAR OSPATSU BAT DONOSTIAN

gun hauetan eta oso denbora gutxirako, irailaren 3arteraino, ikusi dezakegu hondarribiar ospatsuena, edo gutxienez, munduan zehar ezagunena.

Oso ezaguna Erroman, bertan izan baititu hainbat ikasle, batzuk bera bezain ospatsuak izatera iritsi direnak gainera. Oso ezaguna, baita ere, Madril, Paris, Londres eta nazio iriburu askotako arte martxante garrantzitsuen etxe eta galerietan. Bere herrian, berriz, Hondarribian oso azaletik ezagutua, nahiz eta herriko kale batek, jaiotetxeok, bere izena eraman.

Jose Ignacio Luis Echenagusia Errazquin (1844-1912) "Jose Echeda" izenarekin sinatzen zuen margolariaren lan bilduma labur bat ikusgai dago Kutxak, Donostiako Garibai kalean duen erakusaretoan.

"Artista Euskaldunak Erroman" erakusketa honek 14 margolari eta 5 eskultoreen 79 arte lan ditu. Echenagusia da proportzioan ia kuadro gehien daukana: 64 kuadro edo margo guztietatik 7 bereak dira, eta batzuk bere famatuenetakoak gainera.

Ez naiz ausartuko, gai ez bai naiz, erakusketa honi aipamen edo komentariorik egiten. Bere biografia ere ez dut egingo. Iñaki Moreno Ruiz de Eguino, Echenagusia buruz lan monografiko bat egiten ari baita eta haren bizitzaren datu asko eta asko bildu eta laburpen modura agertzen ditu erakusketa honi buruz eta katalogo gisara Kutxak argitaratu duen liburu eder eta mardulean.

Nere helburua beste bat da: Jose Echenagusia bera eta bere familia Hondarribiko familien artean kokatzea. Bere genealogia edo arbasoen taula aipaturiko katalogo horretan dago. Oraingo honetan bere ondorengoak aurkitzen saiatu naiz, gaur egun nortzuk diren Hondarribian Echenagusia familiarekin loturak dauzkatenak jakiteko.

Jose Ignacioren ezkontzak bi urte besterik ez zuen iraun eta ondorengorik ez zuen izan gainera. Ondorengo zuzen zuzenik ez dago, beraz. Bere anai gazteagoa beriz, 26 urterekin eta ezkondu gabe hil zen Donostian tuberkulosiak jota.

Izan zituen beste bi ugazanai (bere aita Jose Mari,

Udaleko sekretarioa izan zena hainbat urtetan, bi aldiz ezkondu zen). Bat, Severo 30 urterekin Bilbon bizitzen aurkitzen dugu eta aztarnik herrian ez dut aurkitzen geroztik, ezta Maximino gazteenarenik ere.

Aitaren aldeko osaba-izebeen aldetik ondorengorik ez dago. Jose Antonio eta Jose Agustin, osabak, gazterik eta ezkondu gabe hil ziren, bigarrena Ameriketara gainera. Izeba Maria Anak, bere heredentziari esker Erromako ikasketak egiteko aukera eman zionak, izan zituen bi semeak umetan il ziren.

Ama Dominica familiaren aldeko sei lehengusuetatik, Errazquin Salcedo, bost, umetan hil ziren eta ezkondu zen bakarraren ondorengo ere jaio berria hil zen. Zoritzarrez, gurasoen familiako adarrak, Echenagusia Yarzagaray eta Errazquin Lizardik, ez dute jarraitzailerik.

Enbor bereko adar nagusiagoa hartuta, gurasoen lehengusuen familietatik, Larzabal Echenagusia, Berra Echenagusia, Berrotaran Echenagusia eta Echenagusia Fernandez-etik, adar bakar batek izango ditu jarraitzaile zuzenak Hondarribian gaur egun arte. Echenagusiatarren familia oso murrizta gelditzen da, beraz, bere herrian. Eta adar bakarra gelditzen denez, bakar hori azalduko dut: Berra Echenagusia. Bakarra, bai, oso ugaria baina.

Gehiegia luzatu eta ez nahazte arren, mende honen

lehen erdian sortutako familiak besterik ez ditut izendatuko:

Berra San Sebastian, 10 lagunekoa; eta ondorengo Aramburu Berra, 3koa, eta Berra Darceles, bateko familiak.

Ugartemendia Berra, 7 lagunekoa familia.

Aguirre Berra, 8 lagunekoa familia.

Berra Arocena, 8 lagunekoa; eta ondorengo Berra Garmendia, 2koa, eta Elizazu Berra, beste 2ko familiak.

Berra Yarza, 3koa; eta ondorengo Eizaguirre Berra, 4koa; eta Berra Balerdi, bateko familiak.

Alcain Berra, 2, 4 eta 5eko hiru familiak.

Arrieta Berra, 3 lagunekoa.

Berra Campandegui, seme bakarreko eta 4 lagunekoa bi familiak.

Eta azkenik, Tolosa Berra, 3 lagunekoa familia.

Hauek dira, ba, gure herrian Echenagusia margolariarekin gaur egun odol loturarik handiena duten familiak. Harro sentituko dira bai, aipaturiko erakusketa hori ikustera hurbiltzen direnean.

Merezi du bertara hurbiltzea, erraza ez baita Echenagusiaren lanak, eta hainbat gainera, bildurik ikustea. Denak, munduan zehar zakabanaturik baitaude. Hondarribiko Parrokiako sakristian dagoen "Kalbarioko igoera" murala dugu soilik eskuartean eta noiz nahi ikusteko aukera bakarra, bestela.

Fermin Olascoaga

Oharra: Nabiz eta, aipaturiko erakusketagatik, gaurkotasuna galdu izan arren, artikulu hau EUSKALDUNO EGUNKARIAn, garaiz, Abuztuaren 3ean, argitatu izan zen.

Cruz Marti

- Ezkontza zerrendak
- Opariak
- Dekorazioa
- Testil Hogar

San Pedro Kalea, 63
Tel.: (943) 64 01 23

ZORIONAK!!
HONDARRIBIA

PELUQUERIA
CABALLEROS

LURANGA

Jaiak Ondo pasa!!

C/Damari, 2 • ALAMEDA

TEL. 943664 11 49 • 20280 HONDARRIBIA

Jaiak ondo pasa!!

ika gabinete pedagógico

- Logopedia
- Ikasteko teknikak
- Matrikula Irailak 25etik aurrera

Carmen Apecechea
Izaskun Larruskain

Sabino Arana Kalea 12
Tel. 64 16 19

ITSAS GEROA

uskal Herriko Hegoaldeko eta Iparraldeko arrantzaleek bultzaturik, Abuztuaren 6an Faisaien Uhartearen elkarte berri baten agerpena egin zen.

Elkarte honen zioa, bere agertagiriaren esaten denez, arrantza mota depredatzaile guztien aurka joatea da, eta jaio aurretik ere izan ditu zenbait atxikimendu. Kantabriako arrantzaleak besteak beste, eta Galiziara, Kataluniara, eta Britainiara zabaltzeko asmoa dute sortzaileek.

Faisaien Uhartearen egin zen agerpen horretan, agiri bat irakurri zen euskaraz, espainolez eta frantsesez. Bertan, pelajiko tresnak erabiltzen duen ontzi batean ibilitako mariñel batek, eta Capbreton-en inguruan muskuluak arrapatzen ibiltzen den pertsona batek beraiek izandako esperientzi txarrak aditzera eman zituzten. Beste aldetik, han zegoen bere zorianak eta laguntza eskaintzen Greenpeace taldeko lagun bat ere.

Iparraldeko arrantzaleen ordezkariak eta Hegoaldetik Esteban Olaizolak, elkarte berri honen zer lortu nahi den adierazi ziguten; hau ez dutela arrantzaleei mugatutako elkarte bat izatea nahi, arazo honekin kezkatuta dauden guztiei zabalduko elkarte baizik, eta epe labur batean, benetako GKE (Gobernuz Kanpoko Erakunde) bat izatea lortu.

Elkarte honen bazkide kuota urtero 1.250 pezetakoa izango da, eta bere egoitza Hendaiako BALEA ELKARTEAN izango du, zuzenbidea hauxe izanik:

ITSAS GEROA
(Balea Elkarte)
Rue des Lauriers
64500 HENDAIA
Tfnoa: 943-455697 (Hegoaldekoa)
59474143 (Iparraldekoa)

Dena dela, honen berri gehiago jakin nahi izaneko, Arrantzale Kofradietara zuzendu zaitzekete.

Joxan Garaialde.

ITSAS GEROAK kaleratutako agiria:

LAPURDI, GIPUZKOA, BIZKAIA, eta KANTABRIA-ko arrantzale, baita ere borondate oneko jendeak; kontziente eta erresponsableak, "ITSAS GEROA" elkarte aurkezteko, Faisaien Uharte sinboliko hau hautatu dugu.

"ITSAS GEROA"-k etorkizuneko iharduera ekonomiko bat ziurtatu nahi die, euskal gazte eta arrantzale gazte guztiei Bizkaiko golkoan.

"ITSAS GEROA"-k azpimarratu nahi du itsasoaren ontasunak ez direla ezin agortuak, ez direla berehalako probetxua lortu nahi duten batzuen ontasunak, baina bai aberastasun bat, aurrirakuski eta zuhurki, denek elkarrekin zaindu behar dugun ondare komun baten parte integrantea.

"ITSAS GEROA"-k zarrastel arrantzak salatu nahi ditu, arrain kopurua suntsitzen duten arrantzak, sare pelajiko eta bolantak bezala, eta elkarteak bere sostengua ekarri nahi du arrantza ez intentsiboa, arrantza selektibo eta erresponsableen aurrerakuntzaren hedapenari.

"ITSAS GEROA"-k erakunde komunitarioetara joko du, euskal arrantzaren espezifizidadea errekonozitua izan dadin. Honi lotu beharko zaion lehen neurria erreserba baten sortzea izanen da Bizkaiko Golkoaren hegoaldean, zertan sare pelajiko eta bolantek ezingo duten arrantza egin.

"ITSAS GEROA"-k azken bost urte hauetan gertatutakoa ikusi ondoren, legatz kopuruaren % 60ko gutimena, lupia, mihi arrain, eta atun gorriaren urripena, beste arrain batzuen desagertzea, mundu zientifikoarekin lan egin nahi du, eta beretzat agiazko sarraski ekologikoa den azalpen guztiak ematea eskatzen du.

"ITSAS GEROA"-rentzat, sarraski hori ez da fatalitate bat, baina bai arrantza anarkiko gehigarri, ez kontrolatu eta gaizki arautu baten ondorioa.

"ITSAS GEROA"-k arrain estoka desberdinen neurketa serioa egin izan dadin proposatzen du, estoka horien bilakaera segitua izan dadin, baita ere lehentxo aipatu arrantza teknikien inpaktoari buruzko azterketa bat, ekosistema eta beste arrantze lotu inpaktoari buruzko azterketa.

"ITSAS GEROA"-k nahi luke arrantza metodo desberdinen azterketa azkar bat egin izan dadin; zerkua, kaza, eta amuzki bizia batetik, eta pelajiko nahiz bolantak bestetik.

Azkenik, "ITSAS GEROA"-k ekologikoki orekatua, ekonomikoki konpetitiboa, espezieen berriztapena errespetatu, eta garapen soziala kontutan edukiko duen arrantza zuhurki defendatuko du.

Faisaien Uhartea. 1995.eko Abuztuak 5

AUTO - ESCUELA

ALZAGA

*Jauak
ondo pasa!!*

A-1, A-2, B, C, D,y E
KARNETEN TRAMITAZIOA

Uranzu, 37
Tel. 62 16 27
Fax 62 33 95
IRUN

Zuloaga, 12
Tel. 64 16 23
HONDARRIBIA

C/Fuenterrabia, s/n.
Tel. 61 72 12
IRUN

BAR - RESTAURANTE

ZORIONAK!!

San Pedro kalea, 22 - Tel.: 64 56 11
HONDARRIBIA

HONDARRIBIA

aldizkariaren Zuzendariari:

OKERRAK ZUZENDUZ

HONDARRIBIA aldizkariaren azkeneko alean (60. zkia), Alde Zaharreko "Santiago Konpostela kaletik Uria Harresira doan kale laburrari", udalak **Bordari Kalea** izena jarri diola irakurri dut.

Izendatze horretan oker batzuk daudelakoan idazten dizut, zeren udalak, 1979an kale-izendegi berria erabaki zuenean, Gipuzkoa plaza inguruko kale izenak honela finkatu zituen:

1) "Santiago Konpostela Kalea", Gipuzkoa plazatik Juan Laborda kalera doan kale labur-laburra da, eta halaxe izan da kaleen plaka berriak jarri diren bitartean.

Lehenago, kale hori Calle de Santiago de Compostela zen, eta udalak euskaratu besterik ez zuen egin 1979an, ez zuen aldatu kalearen izena. Eztabaida ere izan zen udalan, ea izen hori mantendu ala aldatu. Azkenean, mantentzea onartu zen, Santiago de Compostela hirian Hondarribiari eskeinitako karrika txiki bat dagoelako.

Jabier Ugarte kalean hasi eta Gipuzkoa plaza zehartuz Murruraino doana, berriz: **Harategi Kalea** da. **Harategi** kaleko zati bati, ordea, izena aldatu dio norbaitek. Zeren **Harategi** Kalea orain "Santiago Konpostela Kalea" okerreko plaka ipinita daukan etxean hasten da eta Murruan bukatzen (ez Gipuzkoa plazatik Murrurainoko zatia bakarrik). **Harategi** Kalea den dena da, behetik plazara eta plazatik murrura, lehenago den dena "Calle Carnicería" zen bezalaxe. Plaka-jartzaileak, edo horrela agindu zionak, hanka sartu zuen **Harategi Kaleko** lehendabiziko etxeari **Santiago Konpostela Kalea** plaka jarriaz, eta inork ez du zuzendu.

2) **Satarka Kalea**, Gipuzkoa plazatik Uria harresira doan kale labur-laburra da. lehen Calle Satarka zena, euskaratu egin zen, eta hala geratu zen erabakia.

Kale honi aldatu al zaio izena, beraz, **Bordari kalea** ipiniz? Noiz erabaki da Satarka olerkari ospetsuari kalea kentzea? Edo ez al zekien udalak kale horren izena? Edo ez al du aurkitu beste kalerik edo plazarik Bordari olerkari ospetsuari eskeintzeko?

Beraz, udalak 1979an erabaki zuenaren arabera:

1) Gipuzkoa plazatik Juan Labordara doana: **Santiago Konpostela Kalea**.

2) Gipuzkoa plazatik Uria harresira doana: **Satarka Kalea**.

3) Jabier Ugartetik, barren barrenetik, Murruraino doana: **Harategi Kalea**.

Kale izendegia egin zenean zinegotzia eta udalako kultur batzordeburua nintzelako ezagutzen ditut gauza hauek, gure batzordearen ardura egin baitzen kaleen izendegi berria. Denbora gehiago luzatu gabe, okerrak aguro zuzentzea da egokiena herritar guztientzat. Horregatik idatzi dizut, nire borondate onenarekin.

Ortografiari buruz, berriz, **Donostia** kaleko plakan **Donosti** kalea jartzearen arrazoi ulergaitza da. Halaber, Donostia kaletik Baserritar Ibilbidera egin den kale berriari, **Masti Kalea** jarri diote plakan. Nik uste dut garai honetan **Mahasti Kalea** jartzea zuzenagoa dela, eta oker hau ere konpondu egin behar dela lehenbait lehen.

Besterik gabe, agur.

Mikel Zuazabeitia.

KILOMETROAK 95ekin berriro ere jolasean

Ene, gu bai despistatuak!!!

Oroituko duzuen bezala, datorren Urriaren 1ean Donostian ospatuko den KILOMETROAK 95 jaia iragarriko duen logotipoarekin arazoak izan genituen aldizkari honen aurreko alean. Alegia, Donostiako Herri-Ametsa eta Zurriola ikastola antolatzaileetako arduradunek bidalitako pegatina zuei bertan erakutsi nahi eta ezin izan genuen, hain zuzen erredakzioko paper, arkatza xorro, liburu, aldizkari eta argazkien tartean galdu egin baitzitzaigun azken unean.

Arazoa ezin konpondurik, zuei irakurleei, galdutako logotipoa aurkitzen lagun zeniezaguten eskatu genizuen, lan astunegia izan ez zedin joko bitxi bat proposatuz. Bada zuen laguntza eskertu behar dizuegu aldeztu aurretik, asko izan baitzineten logotipoa DUT taldeko kide baten jertsean itsatsita aurkitu zenutenak. Bestalde, BENAT hondarribiar irabazlearena jaso ondoren zuei ale berri honetan erakustera gindoazela, berriro ere eskutik irristatu eta paper tartean ongi begiratu dugun arren ez dugu inondik ere topatu.

Beraz, berriro ere KILOMETROAK 95eko logotipo bihurri hori aurkitzen lagun diezaguzuen eskatu beharko dizuegu. Aldizkariaren edozein orrialdetan (azalak barne) izkutatu zaigunaren susmoak ditugu oraingoan ere, eta beraz, aurkituko bazenute berriro Udal Euskara Zerbitzura itzul zenezaten eskertuko genizueke (non dagoen esatearekin nahikoa da). Sobre itxi batean, zuen izen eta telefono zenbakiarekin batera ekar dezazuen eskatuko dizuegu azkenik. Epea Irailaren 30ean amaituko da.

Logotipoa epe barruan aurkitzen duzuenen artean, aurreko alean bezalako zozketa egingo dugu oraingoan ere, eta zozketan irabazle gertatzen denak 10.000 pezetako balioa duen agiri edo txartela jasoko du, guztia KILOMETROAK 95ek salmentan duen edonolako materialetan gastatzeko.

Hurrengo alerako erne ibiliko garela zin dagizuegu, eta ia behingoz logotipoa zuei erakustea lortzen dugun. Halaz eta guztiz ere, horretarako aurretik aurkitu egin behar!

**GYADALYPEKO
JATETXEA**

ZORIONAK!!

Paella, kazolaxo eta pintxoak

Tel.: 64 46 81
HONDARRIBIA

FS
oto istema

**ARGAZKIAK
ORDUBETEAN**

Zorionak !

Iñesargi, 3
Tel.: 64 57 65 20280 HONDARRIBIA

JAVIER

**OPTIKO OPTOMETRISTA
KONTAKTO LENTEAK**

ZORIONAK !

San Pedro, 6 - Telf. 64 37 75
HONDARRIBIA

MUXIKAK ETA PREXEGAK

G

azte gaztea nintzenetik, Guadalupeko Amabirjinaren nobenak badu niretzat nolabaiteko lotura janari eta edariekin.

Galtza motzetan ibiltzen nintzen garaiko nobenak muxikekin lotzen ditut eta mutil kozkor eginda, aurpegian bizarra nabaritzen hasi zitzaidan garaikoak berriz, angelitekin.

Hasieran lotsa pixka bat ematen bazigun ere, Kantinan edo Errandonean sartzen ginen angelita bana hartzera eta horrek gizonago sentiarazten ginduen. Edari hau, ardo txuria (batzutan muztioa) eta ardo goxoa nahasita egiten da. Mixtura honetaz idatzi nuen duela urte batzuk, horregatik oraingoan muxikaz hitzegingo dut, kolore ahuleko mamia, barruko hezur gorrixkatik erraz bereizten zaion melokotoi mota hau, juxtu urte sasoi honetan ontzen baita.

Dirudienez Alejandro Magno izan zen Europan melokotoia sartu zuena, baina berez txinatik ekarritako fruitua omen da, eta bertan hilezkortasunaren sinbolotzat edukitzen omen dute.

Guk muxika deitzen diogun eta prexega izenez ere ezagutzen den fruitu hau, oso ongi egokitu zen Jaizkibelgo hegoekialdeko baratzetan, Abuztuaren bukaeran ontzen da, hain zuzen ere, neska-mutilak bi argiren artean oinez ermitara igotzen ziren garaian, eta bertan Salbea abestu ondoren, saltoka eta builaka itzultzen ziren bide zidorretik barrena,

kolkoa muxikaz beteta, arbolatik hartu berritako fruitua askoz ere goxoagoa izaten baita eta auzokoaren baratzetik hartua bada, oraindik goxoagoa.

Muxikondoak asko urritu dira, zuhaitz mota hau berez nahiko ahula delako. Nire ustez baseritarrek gehiago arduratu beharko lukete fruitu honen kalitateaz eta ugaritasunaz.

Hondarribitik hain hurbil dagoen Olotten, poza ematen du ikusteak nola dauden zuhaitz adarrak muxika gorri usaintsu eta urtsuz beteta.

JUAN JOSE LAPITZ

Prunus persica

BAR - RESTAURANTE

ETXEBERRIA

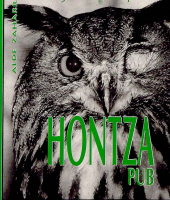
Etxeko Janaria

Jaiak ondo pasa!

KALE NAGUSIA, 27
Tel.: 64 35 93
HONDARRIBIA

ALDE ZAHARRIA

Jaiak ondo pasa!!

HONTZA
PUB

Gaztelu

Erropadenda

ZORIONAK!

C/ Zuloaga, 18
Telf.: 64 25 01
HONDARRIBIA

Jaiotzak:

EKAINA

- 2an: INIGO Arberas Jimenez
Gurasok: Inaki eta Ines.
- 6an: AITOR Tudero Lorenzo
Gurasok: Angel eta Claudia.
- 6an: JON-XABIER Gezala Varela
Gurasok: Ignacio eta Amaia.
- 14an: SILVIA Rrodriguez Iza
Gurasok: Candido eta Guadalupe.
- 17an: PATRICIA Elduaen Perez
Gurasok: Santiago eta Ana M^a
- 24an: ERIKA Goikoetxea Armijos
Gurasok: Julen eta Pilar
- 25ean: GONZALO Bueno Aristizabal
Gurasok: Angel eta Mª Carmen.
- 26an: EIDER Pascual Egaña
Gurasok: Fco. Javier eta Amaia.
- 27an: CARLA Castro Garrote
Gurasok: Fco. Javier eta Mª Carmen.
- 30ean: MADDI Aramendi Urkola
Gurasok: Jose Julian eta Mercedes.

UZTAILA

- 3an: ALEJANDRO De La Calle Rodriguez
Gurasok: Jose Antonio eta Francisca.
- 6an: IGNACIO MANUEL De La Puente Gimena
Gurasok: Eduardo eta Inmaculada.
- 12an: KATTALIN Bailon Larrañaga
Gurasok: Angel eta Mª Jose.
- 16an: AMETZA Serrano Sagarzazu
Gurasok: Juan Francisco eta Mª Jose.
- 24an: AIMAR Larrarte Alcalde
Gurasok: Ricardo eta Mª Pilar.
- 26an: JULEN Iza Emazabel
Gurasok: Jose Julian eta Edurne.
- 26an: MIREN Oiarzabal Goikoetxea
Gurasok: Sebastian eta Ana Guadalupe.
- 28an: KEVIN Dominguez Molina
Gurasok: Juan Carlos eta Gema.
- 30ean: ALAI Arroyo Kanpandegi
Gurasok: Cristobal eta Mª Aranzazu.

Ezkontzak:

EKAINA

- 3an: Leandro Etxebeste Moreira, Hondarribikoa eta
Mª Cristina Iztueta Casado, Donostiakoa.
- 3an: Juan Carlos Del Rio Emazabel, Pasaiaikoa eta
Ana Oskokaga Susperregi, Hondarribikoa.
- 13an: Ignacio Ramos Rodriguez, Hondarribikoa eta
Mª Jose Urzelaia Bengoetxea, Hondarribikoa.
- 17an: Jose Ramon Felix Pascua, Irungoa eta
Mª Belen Lafuente Murua, Hondarribikoa.
- 24an: Serafin Sagarzazu Sagarzazu, Hondarribikoa
eta Mª Aranzazu Zuruluza Mugika, Beasaingoa.
- 24an: Ascensio Ayerza Zabala, Hondarribikoa eta
Ana Adela Gonzalez Revilla, Hondarribikoa.
- 24an: Jesus Antonio Berasain Oroz, Lizarrakoa eta
Mª Lourdes Goikoetxea Soroa, Hondarribikoa.

- 24an: Gabriel Garcia Garcia, Hondarribikoa eta
Almudena Gofii Lozano, Irungoa.

UZTAILA

- 1an: Andres Lopez Hermosa, Irungoa eta
Monica Vicente Txabari, Hondarribikoa
- 8an: Alejandro Legarda Zaragueta, Hondarribikoa eta
May Kay George Jegoras, Hondarribikoa.
- 8an: Ignacio Huarte Larreta, Irungoa eta
Izakun Gutierrez Gende, Hondarribikoa.
- 8an: Sebastian De Pedro Garrote, Hondarribikoa eta
Teresa Morales Diez, Irungoa.
- 8an: Guillermo Ruiz de Munain Errandonea, Irungoa
eta Aranzazu Llanos Carriedo, Hondarribikoa.
- 15ean: Aurelio Caro Prieto, Irungoa eta
Mª Izaskun Sagarzazu Nazabal, Hondarribikoa.
- 15ean: Fco. Javier Estomba Iparragirre, Hondarribikoa
eta Mª Lourdes Aguilera Bazterra, Irungoa.
- 21ean: Jose Mª Pardilla Andueza, Irungoa eta
Mª Eugenia Aseguinolaza Aranburu Hondarribikoa.
- 22an: Julian Altuna Muñoa, Hondarribikoa eta
Ana Mª Iza Mikeleiz, Hondarribikoa.
- 24an: Jesus-Manuel Gomez Cameno, Irungoa eta
Mª Concepcion Lazkano Udabe, Hondarribikoa.
- 24an: Sebastian Amunarriz Emazabel, Hondarribikoa
eta Mª Pilar Bandres Agueda, Hondarribikoa.

Heriotzak:

EKAINA:

- 8an: Gabriel Mariscal Ruiz 69 urtekoa.
San Pedro Kalea 79
- 8an: Mª Carmen Inda Lizaola, 50 urtekoa.
Baserritar Etorbidea 5.
- 9an: Josefina Riande Lekuona, 80 urtekoa Kale
Nagusia
- 12an: Josefa Bada Diez, 87 urtekoa.
Mendelu Auzoa (Josu Langile).
- 25ean: Jose Miguel Lasa Lasa, 86 urtekoa
San Gabriel Egoitza.
- 26an: Alfredo Jose Camino Rodriguez, 21 urtekoa
Santiago Kalea.

UZTAILA

- 2an: Victoriana Galan Delgado, 87 urtekoa.
Mendelu Auzoa.
- 3an: Josefa Altuna Zundundegi, 83 urtekoa urtekoa.
San Pedro Kalea 33.
- 4an: Isabel Martinez Lejarriturri, 83 urtekoa
Itsasargi Kalea 2.
- 12an: Gloria Cor Otin, 75 urtekoa
Gibeleta 2.
- 16an: Carmen Arbelaiz Olazabal, 93 urtekoa
Arrantzale Auzoa 15.
- 20an: Maria Sagarzazu Ugarte 87 urtekoa
Gabarrari Kalea 12.
- 25ean: Maria Manuela Delgado Yarza, 94 urtekoa
Santiago Auzoa, Saioa Etxea.
- 31ean: Mauricia Alza Tife, 89 urtekoa
Maddalen Karrika 4.

1995EKO JAIETAKO AURREKONTUA

IRAILAK 6

Erraldoi eta Buruhaundiak.....	18.000
Margo Lehiaketa.....	93.000
Danta Lehiaketa.....	123.500
Kantineren Karroza.....	329.200
Musika Banda (oroigarriak etab.)	95.000
Atabal taldea.....	125.000
Basakabi taldea.....	300.000
Zezen Suzkoa.....	7.000

GUZTIRA... 1.090.700

IRAILAK 7

Haurren Danborrada	193.000
TITI-BILITI	20.000
Plater Tiroketa.....	40.700
Haur jolasak.....	285.000

GUZTIRA... 539.500

IRAILAK 8

Berbena.....	250.000

GUZTIRA... 250.000

IRAILAK 9

Diana.....	45.000
Sokamuturra.....	85.000
Bits=jaia.....	115.700
Dantza	70.000
Txaranga.....	55.000
Rock Kontzertua.....	450.000
Arma Plazako Jaialdia.....	400.000

GUZTIRA... 1.225.700

IRAILAK 10

Txistularien Alborada.....	34.000
Nazioarteko Plater Tiroketa.....	129.500
Erraldoi eta Buruhaundiak.....	12.000
Sokamuturra.....	85.000
Jubilatuen Bazkaria.....	350.000
Altzorraren bila.....	330.600
Kanoa Slaloma	33.300
Emakumezkoen Paleta Txapelketa	55.500
Kukaña/Ur-Jokua.....	43.250
Txaranga.....	55.000
Kantaldia	375.000
Berbena	125.000
Zezen Suzkoa	7.000
Belea taldea.....	348.000

GUZTIRA... 1.983.150

IRAILAK 11

Trikitxak.....	45.000
Baserritar Eguna.....	926.250
Haur Parkea.....	242.400
Zaldi Lehiaketa.....	76.516
Pilota partiduak	1.000.000
Toka	11.100
Karaoke	107.500
Su Artifizialak	500.000
Trabuko taldea.....	348.000
Zezen Suzkoa.....	7.000

GUZTIRA... 3.263.766

BESTE EKINTZAK

Guadalupeko igoera.....	88.800
Saskibaloit Txapelketa.....	281.200
Eskubaloit Txapelketa.....	148.000
Belauntzien Estropada	154.660
Garffity's Lehiaketa.....	150.000

GUZTIRA.. 822.660

LABURPENA

Kultur ekintzak.....	8.176.200 pta.
Kirol ekintzak.....	1.019.426 pta.
Gastu orokorrak.....	1.064.150 pta.
Alardea.....	2.361.258 pta.

GUZTIRA..... 12.620.884 Pta.

EXPERT

GEURIA

MOBILIARIO DE COCINA Y BAÑO

IRUN
Lezo Kalea, 1
Telf.: 61 50 08

HONDARRIBIA
San Pedro, 8 - 3
Telf.: 64 33 86

JON ALZAGA

URDAI-AZPIKOAK
HESTEKIAK
GAZTAK
FOIES
EDARIAK

ZORIONAK!!

San Pedro Kalea, 25 - Telf. 644470
HONDARRIBIA

Gaxen

KROISSANTEGIA

**GOSARI ETA MERIENDA
GOXO-GOXOAK**

ZORIONAK!

Matxin Artzu • Zuloaga, 8
HONDARRIBIA

XARMANTA

BOUTIQUE

Jaiak ondo pasa!!

Beleztarren Markes Kalea, 3
Tel. 64 56 13
Hondarribia

**OPARIAK
eta
ARTISAUTZA**

XUME

ZORIONAK!

C/ Zuloaga, 16-18
Telefonoa 64 42 70
HONDARRIBIA

**Albistur
eta
Arocena**

HARATEGIA
URDAITEGIA

Jaiak ondo pasa!

Zuloaga Kalea
Tfnoa.: 641860 - 641331
HONDARRIBIA

GOIKOETXEA

JANARIDENDA

ETXERAKO ZERBITZUA

*Jaiak
ondo pasa!!*

San Pedro, 51
Tel. 64 10 29

HONDARRIBIA

ENARA
INMOBILIARIA

ZORIONAK!!

San Pedro, 4 - behea Tel. 64 39 72
HONDARRIBIA Tel. y Fax 645438

NATURISMO DENDA
MEDIKO NATURISTA
ESTETIKA ETA
ARGALTZEKO
TERAPIAK

TXUNTXUMELA

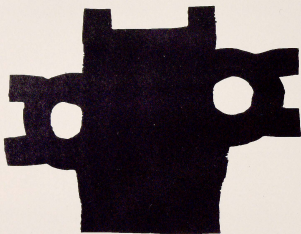
*Jaiak
ondo pasa!!*

Santiago kalea, 33
Tfno. 64 14 50

HONDARRIBIA

Argitarapen honen edizioko laguntzaile:

En la edición de esta publicación colabora:

kutxa fundazioa

fundación kutxa